

GIAff4ID

СБОРНИК С ИГРИ

и материали с инструкции как да се
използват от младежки работници и
хора, полагащи грижи за младежи с
интелектуални затруднения

BG01-KA220-YOU-000087092

Co-funded by
the European Union

СБОРНИК С ИГРИ

Издател

Консорциум GIAff4ID – Игри за подобряване на афективността при младежи с интелектуални затруднения

Финансиран от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения са на авторите на изданието и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (ЕАСЕА). Нито Европейският съюз, нито ЕАСЕА могат да носят отговорност за тях.

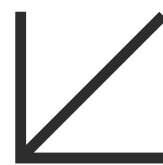
Co-funded by
the European Union

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	03
ИГРИ	04
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	38
ПРИЛОЖЕНИЕ I: ДОБРИ ПРАКТИКИ	39

01

ВЪВЕДЕНИЕ

Сборникът представя серия от иновативни игри за сексуално образование, адаптирани за младежи с интелектуални затруднения. Тези игри, създадени изцяло от нашите партньори, имат за цел да предоставят достъпни, ангажиращи и въздействащи образователни изживявания. Според Световната здравна организация около 15% от световното население живее с някаква форма на увреждане. Това подчертава жизненоважната необходимост от приобщаващи образователни инструменти, които се справят с уникалните предизвикателства, пред които са изправени тези хора.

Партньорите се впуснаха в това пътуване със сериозен ангажимент към приобщаването и овластяването на тази група хора. Игрите са предназначени да насърчат цялостно разбиране за сексуалното здраве, съгласието и взаимоотношенията по начин, който е едновременно уважителен и ангажиращ. След създаването им, игрите преминаха през пилотна фаза, включваща разнообразна група участници. Резултатите бяха изключително положителни, като над 90% от участниците съобщават за по-добро разбиране на обхванатите теми и по-силно чувство на увереност при обсъждането на въпроси, свързани със сексуалното здраве.

Този сборник не само откроява процесите на разработване и пилотно тестване, но също така показва значителните крачки, направени в създаването на образователни инструменти, които наистина резонират и са от полза за хората с увреждания. Като демонстрираме тези постижения, ние се стремим да насърчим иновациите и отдадеността на хората в областта на приобщаващото сексуално образование.

02

ИГРИ

+ Колелото на късмета

+ Моето тяло, моите правила

+ Ръководство за взаимоотношения

+ Трябва да знам

+ Правила за тялото

+ Да сменим изследователите

КОЛЕЛОТО НА КЪСМЕТА

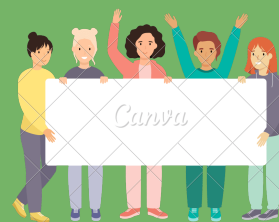

ТЕМА

Играта "Колелото на късмета" е уникален и увлекателен инструмент, предназначен да научи младежите с интелектуални затруднения каква е динамиката на приятелството и на романтичните връзки. Чрез включването на интерактивни елементи играта има за цел да насърчи задълбочено разбиране на емоционалните нюанси и разграничителните фактори между тези два типа взаимоотношения. Основната тема на играта е свързана с подобряването на социално-емоционалното съзнание, помагайки на участниците да правят разлика между приятелства и романтични връзки и развиване на умения за осъществяване здравословни взаимодействия.

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

Играта се играе от един участник, придружен от наставник, който взаимодейства с играча по време на целия процес. Въпреки че играта е индивидуализирана, тя е структурирана около сътрудничество между наставника и участника, създавайки динамика, в която наставникът е като "сянка" на участника и му помага да навигира в играта. Това персонализирано внимание позволява по-добра адаптация към нуждите на всеки играч, като гарантира, че те могат да се ангажират напълно с концепциите, които се представят. Структурата на играта я прави идеална за малки, фокусирани сесии, въпреки че може да се адаптира за по-голяма групово учебна среда, ако е необходимо.

КОНЦЕПЦИЯ НА ИГРАТА

Играта "Колелото на късмета" е изградена около приобщаващ и интерактивен метод на обучение, базиран на игра, съчетаващ когнитивни и физически дейности за подкрепа на ученето.

Основната концепция изисква участникът да завърти колело, за да избере една от две зони, всяка от които представлява приятелство или романтична връзка. Когато попадне в тази зона, участникът събира карти за взаимоотношенията, като изпълнява поредица от дейности, като например прехвърляне на халки през стълбове. Тези карти трябва да бъдат правилно категоризирани като приятелство, романтични връзки или обичайно поведение. Кулминацията на играта е, когато участникът съпоставя тези карти на дъска, като така затвърждава наученото.

Играта се фокусира върху насърчаване на разбирането, подпомагане на себеизразяването, разбиране на поведенческите разлики в отношенията, насърчаване на дискусии и предоставяне на практическо обучение.

Играта е създадена като холистично учебно изживяване, което включва не само когнитивни задачи, но и физическа ангажираност, подобрявайки както социално-емоционалното разбиране, така и двигателните умения.

МАТЕРИАЛИ

Играта изисква разнообразие от материали, за да осигури пълно потапяне в изживяването на участниците. Те включват:

- Колело на късмета за избор на сектор.
- Два сектора, представлящи приятелство и романтични връзки.
- Карти за взаимоотношения по различни сценарии, които участниците да категоризират.
- Пръстени и стълбчета за дейността, свързана с обиколките в кръга.
- Подходяща дъска и самозалепващи се картони за крайната категоризация.
- Камбанка за сигнал за завършване на играта.

Тези материали спомагат за създаването на мултисензорна среда, в която участниците могат да учат, както чрез физическа активност, така и чрез визуални средства, правейки абстрактните концепции за приятелство и романтични връзки по-достъпни за хората с интелектуални затруднения.

Материали за играта

ПРАВИЛА

Играта "Колелото на късмета" следва структуриран, но гъвкав набор от правила, които да насочват участниците в процеса на обучение. Правилата са предназначени да осигурят както ангажираност, така и постигане на учебните цели на играта:

1

Завъртане на колелото: Участникът започва играта, като завърта колелото. Колелото се състои от карти, които определят дали участникът ще избере сектор за приятелство или сектор за романтична връзка.

2

Навигация в сектора: Докато участникът напредва през секторите, той се натъква на стълбове с прикрепени карти за взаимоотношения. Участникът трябва да участва в игра за подаване на пръстена на всеки стълб, за да събере картите.

3

Категоризиране на картите: След като събере картите за взаимоотношения, участникът трябва правилно да ги категоризира на съответната дъска. Картите представляват различни аспекти на приятелството, романтичните връзки или обичайното поведение, срещано и в двата типа връзки.

4

Роля на наставника: Наставникът взаимодейства с участника по време на играта, насочвайки го към дискусии относно емоциите и взаимоотношенията, изобразени на картите. Ако участникът вземе неправилно решение, наставникът внимателно го насърчава да преосмисли избора си, като му задава рефлексивни въпроси.

5

Завършване: Играта приключва, когато участникът успешно категоризира всички карти за взаимоотношения на дъската. Участникът сигнализира края на играта със звънче.

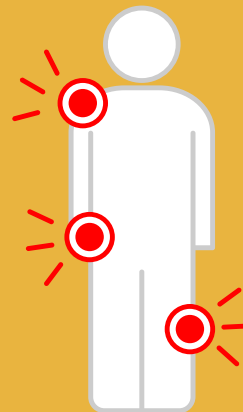

Чрез тези структурирани правила играта осигурява безопасна, подкрепяща и интерактивна среда за участниците да изследват и да разберат по-добре емоционалната сложност на техните взаимоотношения.

МОЕТО ТЯЛО, МОИТЕ ПРАВИЛА

ТЕМА

Играта "Моето тяло, моите правила" показва на участниците най-важния аспект на междуличностните отношения. От съществено значение е да посочите частите от тялото, които не могат да се докосват без разрешение, а непознат може да ги докосне, само например, ако е нашият лекар.

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

Играта може да се играе с минимум двама участници и модератор, без да има лимит за брой участници. Оптималният размер на групата обикновено включва четирима или петима играчи заедно с модератора.

2 – 5

- Възрастовата граница на участниците е между 16 и 25 години, но може да се промени въз основа на когнитивното ниво на зрялост на играчите.

КОНЦЕПЦИЯ НА ИГРАТА

Играта е разделена на следните части:

Част 1 (15 минути) –

На играчите са представени 3 изображения и моливи, за да посочат частите от тялото си, които предпочитат да не бъдат докосвани от три различни групи: членове на семейството, приятели и непознати.

Модераторът винаги трябва да уточнява към коя група се фокусираме. Това трябва да се направи колективно, което означава, че всички отговарят едновременно.

Нашият съвет е да помолите вашите обучаеми да отговарят категория по категория.

Първо, накарайте ги да отговорят за семейството, след това за приятели и накрая за непознати. По този начин те знаят за кого става въпрос във всеки един момент. След всяко завъртане помолете един участник да обясни коя част от тялото е маркирал и защо.

“

Всички маркирани от тях части на тялото са валидни. Някои участници може дори да маркират цялото си тяло. Не забравяйте, че някои от тях, в допълнение към интимните зони, могат да маркират и части като глава, ръка и т.н.

Част 2 (30 минути) –

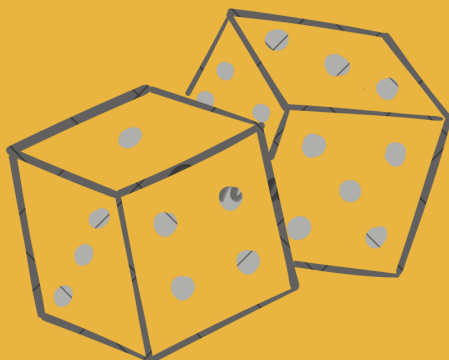

Играчите участват в играта, използвайки дъска, зарове и карти с въпроси, следвайки логиката на „състезателна настолна игра“ (състезателната игра е категория настолни игри, в които целта е да бъдеш първият, който премести фигурата до края на реда). През цялото време участниците отговарят на зададените им въпроси. Няма категорични верни или грешни отговори; въпреки това, модераторът може да се намеси с допълнителни въпроси или забележки, за да разясни предизвикващите колебания части от играта.

Като **съвет** бихме предложили да се формират хомогенни групи, което означава, че участниците трябва да имат еднакви или сходни когнитивни способности.

Освен това, ако знаете, че участниците в играта ще имат затруднения с отговорите, **използвайте два зара** вместо един, така че играта да приключи по-бързо. Ако групата е много голяма, може да се наложи да подготвите някои допълнителни въпроси. Уверете се, че сте подготвили всичко, преди да започнете.

Част 3 (15 минути) –

Участниците споделят своите наблюдения, като модераторът набляга на възникнали ключови или чувствителни теми.

Всеки притежава собствено уникално възприятие за лично пространство и желаното ниво на физически контакт с другите. Играта подчертава значението на установяването на ясни граници по отношение на това, което се счита за приемливо или неприемливо в обществото. Като се има предвид, че всички ние съжителстваме в обществото, важно е да уважаваме личните пространства на другите, като същевременно отстояваме нашите собствени.

Освен това играта има за цел да покаже и разграничи кои части от тялото могат да бъдат докосвани за медицински цели, но не са подходящи за докосване от хора, с които човек не споделя сексуална или емоционална връзка.

По един комплект от изображения на играч, всяко показващо силуета на човек. Тези изображения се използват за оцветяване или маркиране на определени области. Всяко изображение съответства на определена група хора и се отличава с различен цвят: розово за семейството, синьо за приятели и зелено за непознати.

Приспособления за писане – за предпочитане маркери или цветни моливи.

Дъска за състезателна настолна игра.

Зарче

Жетони или заместители, които могат да се използват като жетони (копчета или цветни кламери, например).

3 комплекта карти, съдържащи въпроси, подходящи за всяка група хора, цветно кодирани съответно: розово за семейството, синьо за приятели и зелено за непознати.

ПРАВИЛА

Част 1

Прави се кратко въведение от модератора, който обяснява правилата на играта. Ако играчите не се познават, поканете ги да се представят.

Всеки играч получава набор от изображения, показващи силуета на човек, заедно с маркери или цветни моливи.

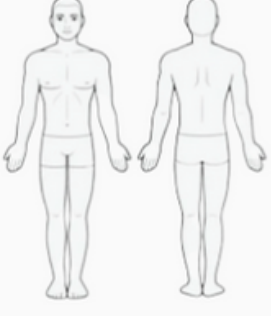
Участниците са инструктирани да маркират частите от тялото си, за които чувстват, че е неудобно да бъдат докосвани от различни групи хора – семейство, приятели или непознати. Тези групи се идентифицират по цветовете на предоставените карти.

На играчите се дават 10–15 минути, за да помислят и да маркират своите граници върху съответните карти.

Модераторът остава с участниците и е на разположение да отговори на всички въпроси, които те може да имат.

MY BODY, MY RULES

How I feel when touches parts of my body:

STRANGERS	FRIENDS	FAMILY
		
		

Част 2

Основните правила на играта са следните:

Организация на играта: Дъската, състояща се от 49 квадрата, подредени в кръг, се поставя в центъра на масата. Всеки играч избира жетон, с който да се представя на дъската. Стартовият играч се определя чрез хвърляне на зара; играчът с най-голямо число започва. В случай на равенство, равените играчи хвърлят отново, за да го променят.

Поставяне на карти: Картите се поставят с лицето надолу, сортирани по цвят.

Правила: Играчите се редуват да хвърлят заровете и съответно да местят жетоните си. Числото, което показват заровете, определя колко квадратчета напредва играчът.

Специални квадрати: Определени квадрати задействат допълнителни действия:

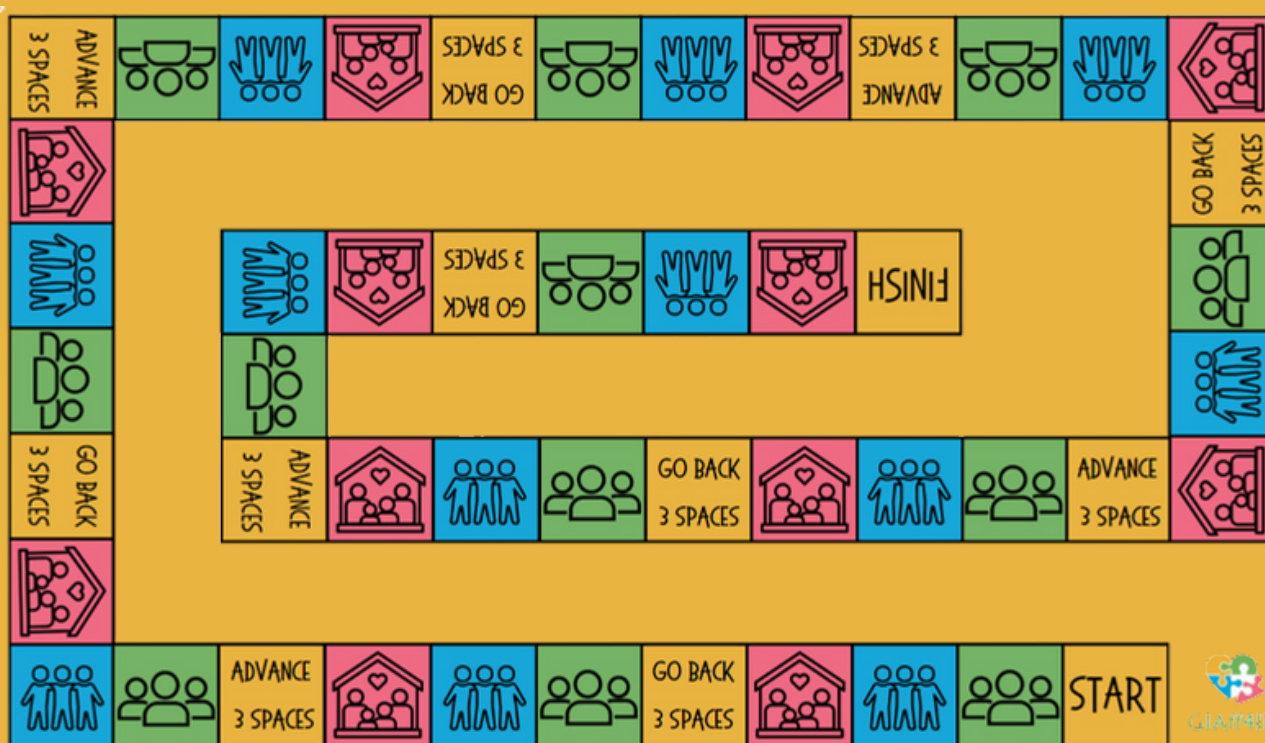
„ВЪРНЕТЕ 3 МЕСТА НАЗАД“: Ако играч попадне на едно от тези полета, той трябва да извади 3 пункта от резултата на зара.

„НАПРЕД 3 МЕСТА“: Ако играч попадне на едно от тези полета, той трябва да се придвижи 3 полета напред.

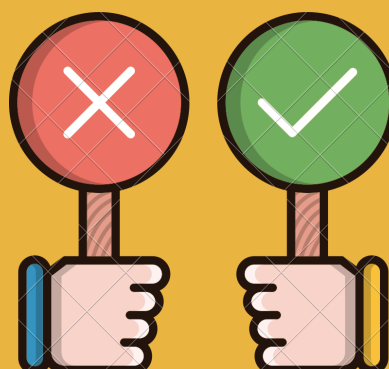
Кarti с въпроси: Когато играч попадне на квадрат, той трябва да вземе карта, съответстваща на цвета на неговия квадрат, да прочете въпроса и да му отговори.

Роля на модератора: Тъй като няма верни или грешни отговори, ролята на модераторите е да изясняват всички въпроси и да ръководят дискусиите. Те могат да се намесят, за да гарантират, че участниците разбират въпросите или да проучат мотивите зад техните отговори.

Част 3

След като играта приключи, може да поканите участниците да изкажат мислите си относно проблемите, повдигнати по време на играта. Дискусията има за цел да насърчи разбирането за личните граници и обществените очаквания.

РЪКОВОДСТВО ЗА ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА

КОНЦЕПЦИЯ НА ИГРАТА

РЪКОВОДСТВОТО ЗА ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА е интерактивна игра, предназначена да представи на участниците болести, предавани по полов път, любов и сексуални връзки, безопасно поведение в интернет, бременност и превенция. Играта съдържа упражнения, които улесняват работата с младежи със специални образователни потребности с цел предаване на здравна информация и предотвратяване на сексуално посегателство и насилие. Може да се използва от учители, родители и други хора и институции, които имат интерес да работят по тези проблеми с младите хора.

Фокусът е върху подпомагането на младите хора да осъзнаят подходящото и неподходящото поведение, разликата между съгласие и отказ, полово предавани болести, любов и сексуални отношения, безопасно поведение в интернет, рискове в интернет, бременност, превенция, безопасен секс и да бъдат насърчавани и успокоявани с подходящи инструменти, за да изразят своите нужди и да кажат „не“ по убедителен начин.

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

Играта може да се играе индивидуално или в групи. Оптималният размер на групата обикновено включва участници заедно с модератор.

При необходимост определени теми могат да се обсъждат в малки групи или индивидуално с отделни ученици.

Възрастовата граница на участниците е между 15 и 25 години. Темите и подходите могат да бъдат адаптирани към различните нива на тяхното емоционално и интелектуално развитие (възраст).

Играта е разделена на следните части:

Сесия 1

Модераторът обяснява на участниците смисъла на текущата дискусия. Играта ще позволи на играчите да научат повече за себе си, за приятелството, любовта и сексуалните отношения. Играта започва с изготвяне и представяне на правилата.

Сесия 2

Цели: Да помогне на участниците да бъдат по-бдителни и активни

Продължителност: 5 минути

Роля на модератора: Модераторът моли участниците да направят свободна асоциация на дума, която започва с първата буква от тяхното име

(например Петър – първи)

1

Опознаване

Цели: Да се опознаят участниците **Продължителност:** 8-10 минути

Материали: листове за всеки, маркери, пастели и други материали за рисуване

Роля на модератора: Модераторът е на разположение да отговори на всички въпроси, които участниците могат да имат. На участниците се предоставя списък, за да отговорят на следните въпроси:

Аз съм....

Живея....

Уча...

Харесва ми....

Въведение в темата

Цели: Насърчаване на себеизразяването

Продължителност: 8–10 минути

Картите могат да улеснят откритите дискусии, водени от модератор, позволявайки на участниците да споделят опит и да се учат един от друг в подкрепяща и неосъждаща среда. Цел на играта не е да се много задълбочен разговор, а бърз отговор. Обяснете, че лъжата също е приемлива. Упражнението може да се използва, за да се покаже, че темата е многостранна – всеки има своите идеи, чувства и преживявания. След това подходете към задачата, като използвате някои от въпросите в картите.

Роля на модератора: Всеки тегли карта и отговаря на въпроса

Друг вариант е участниците да хвърлят топка и който я хване, тегли карта и отговаря (всеки сам решава дали да отговаря или не).

Материали за играта

3

Карти за взаимоотношенията

Цели: да се научи повече за взаимоотношенията по принцип и специално за сексуалните отношения; разлика между съгласие и отказ; болести, предавани по полов път; любов и сексуални отношения; безопасно поведение в интернет; бременност; профилактика; безопасен секс.

Продължителност: 20 минути

Роля на модератора: Всеки играе за себе си. Играчът обръща една карта от тестето с лицето нагоре и я поставя в центъра. Играчът трябва да намери правилната карта, която отговаря на изображението, и да посочи правилната дума на картата. Всяка карта има 1 верен отговор.

Друга възможност за участниците е да намерят съвпадащите символи в горния ляв ъгъл на картите. Когато съпоставят едни и същи символи, те ще научат значението на думата/изображението.

Тъй като няма верни или грешни отговори, ролята на модератора е да изясни всеки въпрос и да ръководи дискусиите. Той може да се намеси, за да гарантира, че участниците разбират въпросите или да проучи мотивите зад техните отговори.

...Насладете се!

Материали за играта

Сесия 3 След като играта приключи, участниците се подканват да изразят мислите си относно проблемите, повдигнати по време на играта.

Трябва да знам

ТЕМА

- Играта се фокусира върху повишаване на осведомеността за полова идентичност и изразяване, насърчаване на съпричастност, приобщаване и образование за сексуално здраве чрез интерактивни учебни дейности, базирани на игри.

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

- 2-6** играчи. (Тази игра може да се играе в малки групи или по двойки, за да се насърчи взаимодействието и дискусията).

КОНЦЕПЦИЯ НА ИГРАТА

Играта "Трябва да знам" съчетава две увлекателни части:

Интерактивно разказване на истории – играчите поемат роли в една история и вземат решения, които отразяват различни полови идентичности и социални ситуации. Разказът изследва теми като съгласие, натиск от връстници, комуникация и сексуално здраве.

Тест за полова идентичност – тества знанията на играчите за полова идентичност, изразяване и обществени норми.

Въпросите насърчават играчите да размишляват върху своето разбиране за пола и са предизвикателство към често срещаните стереотипи.

Играта осигурява приобщаваща, неосъждаща среда за обсъждане и учене по въпросите на половата идентичност, лични граници и сексуално съзнание, което я прави идеална за млади хора с умствени увреждания.

Част 1: Интерактивна игра за разказване на истории

Интерактивна игра за разказване на истории: Разработете интерактивна игра за разказване на истории, при която играчите съвместно създават и изследват разкази, които отразяват различни преживявания, свързани с полова идентичност и изразяване. Играчите поемат различни роли в историята и вземат решения, които оформят разказа, проявявайки съпричастност и разбиране за гледните точки на другите.

Интерактивната игра за разказване на истории е тип игра, базирана на разказ, при която играчите участват активно в оформянето на сюжета и резултатите чрез своите решения, действия и взаимодействия в света на играта. Интерактивната игра за разказване на истории може да бъде структурирана по следния начин:

Общ преглед: Интерактивна игра за разказване на истории поставя силен акцент върху активното участие на играча, изследването на разказа и смислените избори. Играчите се ангажират в света на играта чрез диалог, изследване и вземане на решения, влияейки върху посоката и развитието на историята.

Част 2: Тест за полова идентичност

Създайте игра в стил викторина, в която играчите отговарят на въпроси, свързани с полова идентичност, изразяване на пола и обществените възприятия за пола. Играта може да включва въпроси с избор на отговор, верни/неверни твърдения и подкани за отворена дискусия за насърчаване на критичното мислене и разсъждения върху собственото разбиране на полова идентичност.

Тези базирани на игри учебни дейности могат да осигурят ангажиращи и интерактивни начини за изследване и осъзнаване на собствената полова идентичност, като същевременно насърчават съпричастност, разбиране и уважение към разнообразния опит на другите.

Играта Quiz Game за полова идентичност е концептуална игра, предназначена да образова и ангажира играчите по темата за половата идентичност по интерактивен и информативен начин. Ето повече подробности за това как може да бъде структурирана играта:

Общ преглед: Играта с викторина за полова идентичност е интерактивна игра в стил викторина, която има за цел да тества знанията и разбирането на играчите за полова идентичност, изразяване и разнообразие. Чрез поредица от въпроси и подкани, играчите имат възможност да научат за различните аспекти на пола и да се изправят пред често срещаните погрешни схващания.

1-ва част от играта Викторина: вярно или невярно

Верни/неверни твърдения, пригодени за възрастни с умствени увреждания:

Вярно или невярно: Важно е да разберете разликата между публични и частни пространства.

(Вярно) Разбирането за разграничаване между публични и частни пространства помага да се поддържат личните граници и да се зачитат границите на другите.

Вярно или невярно: Всеки има право да избира с кого иска да има връзка.

(Вярно) Всеки има право да избира своите партньори и да участва в отношения по взаимно съгласие, основани на взаимно уважение и разбиране.

Вярно или невярно: Добре е да кажете „не“ на сексуалната активност, ако не се чувствате комфортно.

(Вярно) Важно е да отстоявате граници и да казвате „не“ на сексуалната активност, ако ви кара да се чувствате неудобно или ако не сте готови.

Вярно или невярно: Искането на съгласие е необходимо преди извършване на сексуална дейност.

(Вярно) Искането и получаването на ясно съгласие е от съществено значение за участие в каквато и да е сексуална дейност, като се гарантира, че всички участващи страни се чувстват добре.

Вярно или невярно: Важно е да общувате открито с партньора си относно сексуалното здраве и защита.

(Вярно) Откритата комуникация относно сексуалното здраве, защитата и личните предпочитания е от решаващо значение за поддържането на здрави и пълноценни връзки.

Вярно или невярно: Нормално е да имате въпроси или притеснения относно секса и връзките.

(Вярно) Нормално е да имате въпроси или притеснения относно секса и връзките и е важно да търсите информация и подкрепа от доверени източници.

Вярно или невярно: Важно е да разпознавате признаците на злоупотреба или експлоатация във взаимоотношенията.

(Вярно) Разпознаването на признаци на злоупотреба или експлоатация, като принуда, манипулация или контрол, е от съществено значение, за да се защитите и да потърсите помощ, ако е необходимо.

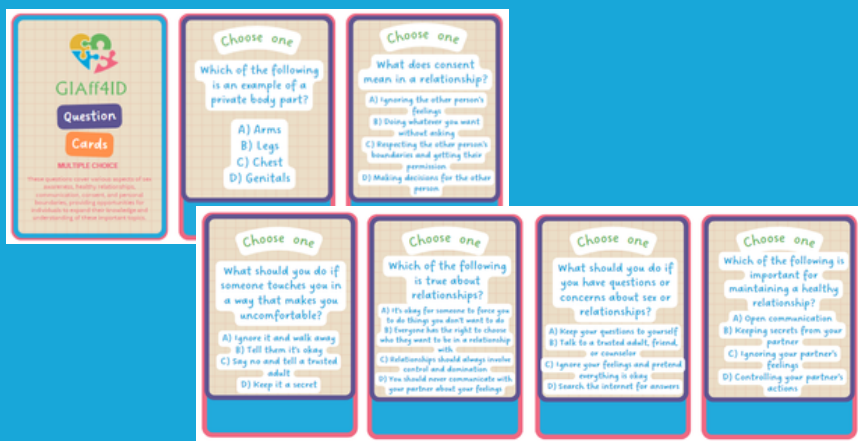
Вярно или невярно: Достъпът до ресурси и информация за сексуалното здраве е важен за вземане на информирани решения относно сексуалното здраве.

(Вярно) Достъпът до ресурси и информация за сексуалното здраве дава възможност на хората да вземат информирани решения относно своето сексуално здраве, защита и благополучие.

Тези верни/неверни твърдения се фокусират върху насърчаването на осведомеността, овластяването и вземането на здравословни решения в контекста на секса и взаимоотношенията за възрастни с умствени увреждания. Те имат за цел да улеснят дискусиите, да повишат разбирането и да засилят положителното поведение, свързано със сексуалното здраве и личната безопасност.

2-ра част на играта с тест: Множествен избор

Въпросите с избираем отговор могат да бъдат ефективни за оценка на знанията и разбирането, когато са в структуриран формат.

МАТЕРИАЛИ

Интерактивно разказване на истории:

- Дигитална платформа (компютър, таблет или смартфон), където се разгръща разказът.
- По избор: Листове за обратна връзка и индивидуални бележки.

Тест за полова идентичност:

Тесте цифрови или физически карти с вярно/невярно и въпроси с множествен избор.

По избор: жетони или маркери на играчи, които да представляват участниците.

Карти с резултати за проследяване на точки за верни отговори (по избор).

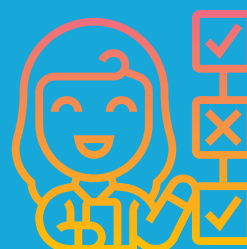
ПРАВИЛА

Част 1: Интерактивна игра за разказване на истории

Вие (играчът) сте поканени на парти в къщата на приятел. Партито е малко събиране с музика, закуски и игри. Докато пристигате, виждате познати лица и се чувствате развълнувани да се присъедините към забавлението.

Докато се смесвате и разговаряте с приятели, забелязвате група хора, които играят игра *Истина или предизвикателство*. Някои от вашите приятели се смеят и се забавляват. Човек, когото не познавате много добре, се приближава до вас и ви кани да се присъедините към играта.

Ето някои възможни избори и резултати:

Избор 1: Присъединете се към играта

Резултат: Решавате да се присъедините към играта и да участвате в забавлението. Чувствате се развълнувани и нетърпеливи да бъдете включени в груповите дейности.

Рефлексия: Помислете как ще се чувствате, ако бъдете включени в групови дейности и социални взаимодействия. Помислете колко е важно да се чувствате ценени и приети от връстниците си.

Избор 2: Откажете поканата

Резултат: Учтиво отхвърляте поканата да се присъедините към играта и вместо това избирате да разговаряте с приятели и да се насладите на партито по свой начин.

Размисъл: Помислете върху значението на поставянето на граници и правенето на избор, които да е удобен и безопасен за вас. Помислете как можете да отстоявате личното си пространство в социални ситуации.

Избор 3: Поискайте повече информация

Резултат: Не сте сигурни дали ще се присъедините към играта и решавате да поискате от човека повече информация относно правилата и очакванията. Обясняват ви играта и ви уверяват, че всичко е забавно.

Размисъл: Помислете върху важността на задаването на въпроси и търсенето на разяснения, когато се чувствате несигурни или се колебаете относно участието в дейности. Помислете как комуникацията може да ви помогне да вземате информирани решения.

Избор 4: Извинете се и си направете почивка

Резултат: Започвате да се чувствате претоварени от шума и активността на партито и решавате да се извините, че е необходима почивка навън или в тиха стая.

Размисъл: Помислете върху значението на разпознаването на собствените си чувства и ангажираността към себе си в социални ситуации. Обмислете стратегии за управление на стреса и сензорното претоварване в пренаселена или шумна среда.

Избор 5: Потърсете помощ от доверен приятел

Резултат: Чувствайки се несигурен дали да се присъедините към играта, решавате да потърсите съвет от доверен приятел, който също е на партито. Вашият приятел изслушва притесненията ви и предлага своята гледна точка за ситуацията, като ви помага да се чувствате по-уверени при вземането на решение.

Рефлексия: Помислете върху значението на търсенето на подкрепа и насоки от доверени лица в социални ситуации. Помислете как приятелите могат да осигурят ценна информация и увереност, когато сте изправени пред трудни решения.

Избор 6: Предложете алтернативна дейност

Резултат: Вместо да участвате в играта на Истината или предизвикателството, предлагате алтернативна дейност или игра, на която всички могат да се насладят заедно. Вашето предложение е добре прието и групата решава да опита нещо различно, създавайки положителна и приобщаваща атмосфера на партито.

Рефлексия: Помислете върху ролята на творчеството и сътрудничеството при оформянето на социалните взаимодействия. Помислете как предлагането на алтернативни дейности може да насърчи приобщаването и уважението към различните предпочитания сред връстниците.

Избор 7: Поставете лични граници и отстоявайте себе си

Резултат: Осъзнавайки, че не ви е удобно да участвате в играта, вие настоятелно отстоявате личното си пространство, но учтиво отхвърляте поканата. Изразявате благодарност за предложението, но подчертавате, че предпочитате да общувате по други начини на партито.

Рефлексия: Помислете върху значението на увереността и самозастъпничеството при утвърждаването на личните граници и правенето на избор, който е в съответствие с вашите ценности и ниво на комфорт. Помислете как изразяването на вашите предпочитания с уважение може да насърчи взаимното уважение и разбиране в социалните взаимодействия.

Избор 8: Включете се в разговор относно съгласието

Резултат: Преди да решите дали да се присъедините към играта, започвате разговор с лицето, което ви е поканило, и групата относно важността на съгласието в социалните взаимодействия. Споделете вашето разбиране за съгласието като зачитане на личното пространство на другите и искане на разрешение, преди да се включите в дейности, които могат да го засегнат. Групата отговаря положително на дискусията и някои членове изразяват благодарност за възможността да научат повече за съгласието.

Рефлексия: Помислете върху значението на открития диалог и образованието относно съгласието в социалните среди. Помислете как обсъждането на теми, свързани със съгласието и границите на личното пространство, може да насърчи взаимното разбирателство, уважението и здравите взаимоотношения между връстниците.

Този избор насърчава играчите да участват активно в дискусии за съгласие, граници на личното пространство и уважително поведение в социална среда. Като инициират разговори за пол и осведоменост за пола, играчите имат възможност да насърчат разбирането и осведомеността сред своите връстници и да допринесат за създаване на култура на уважение и приобщаване.

След като направите своя избор, играта предоставя обратна връзка и подканва за размисъл, като ви насърчава да мислите за последствията от вашите действия, важността на комуникацията и самозащитата, и стратегиите за навигиране в социалните взаимодействия с увереност и уважение към себе си и другите.

Този сценарий е предназначен да ангажира играчите в осмислено вземане на решения и размисъл, докато изследва темите за социално включване, лично пространство и самозащита в социална среда. Той насърчава играчите да осъзнаят и имат предвид собствените си чувства и предпочитания и им дава възможност да правят избор, който да е в съответствие с техните ценности и нива на комфорт.

Оценка на играта

Част 1: Интерактивна игра за разказване на истории

Оценката на интерактивната игра за разказване на истории за сексуално осъзнаване за младежи с умствени увреждания може да се извърши от социален работник, психолог или друг квалифициран специалист, който има опит в работата с хора с увреждания и познания за образованието за сексуално здраве.

Част 2: Тест за полова идентичност

Тези въпроси обхващат различни аспекти на сексуалната осведоменост, здравите взаимоотношения, комуникацията, съгласието и границите на личното пространство, предоставяйки възможности на хората да разширят познанията и разбирането си по тези важни теми.

ПРАВИЛА ЗА ТЯЛОТО

ТЕМА

- Интимни части на тялото ни, които не могат да бъдат докосвани без разрешение;
- Кога и защо лекарите преглеждат интимните части на вашето тяло.

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

- Най-малко **10** участници – младежи с интелектуални затруднения на възраст между 16 и 20 години. Участниците ще играят играта, разделени на две групи от по петима (с балансиран пол), под наблюдението на 2 младежки работници. Играчите трябва да си сътрудничат и да се изправят един срещу друг, за да постигнат целите на играта.

КОНЦЕПЦИЯ НА ИГРАТА

Играта с правила за тялото е разделена на следните части:

Част 1 (15 минути) – попълване на кръстословица.

Част 2 (30 минути) – групиране, отгатване и залепване на карти

Част 3 (20 минути) – нека помислим заедно

Тази базирана на игра учебна дейност е предназначена да запознае младежите с интелектуални затруднения с някои от здравните професии, свързани с интимните части на тялото им, как да се държат по време на медицински преглед или други интимни ситуации, по-специално чрез изследване кои специфични/подходящи термини или твърдения да използват и как да управляват своите настроения и чувства.

Учебни цели, методи за приобщаване и рамка за обучение, базирани на игри:

1. Улесняване на разбирането:

1. Младежите с интелектуални затруднения ще учат за интимните части на тялото си според специфичните здравни професии. Участниците ще се научат да разпознават частите от тялото си, които са признаци на интимност и са свързани със сексуалната и емоционалната сфера. Те ще могат да общуват с лекари/професионалисти по време на прегледи, засягащи интимни части. Участниците ще бъдат господари на телата си по отношение на съгласието и начина, по който предпочитат/желаят да бъде проведен медицинският им преглед.

2. Насърчаване на изграждането на екип и комуникация:

1. Младежите с интелектуални затруднения ще участват активно в укрепването на връзките по време на дейността чрез дискусия и размисъл. Те трябва да се подкрепят взаимно в случай на затруднения и съмнения относно въпросите, които трябва да бъдат формулирани и отговорите, които трябва да бъдат дадени по време на медицински преглед или други интимни ситуации, винаги под надзор и, ако е необходимо, с подкрепата на младежкия работник. Участниците с интелектуални затруднения трябва да се научат да разпознават предизвикателствата и да ги преодоляват заедно.

3. Вдъхнете самоуважение:

1. Младежите с интелектуални затруднения ще научат колко е важно да бъдеш господар на собственото си тяло, как да го използват пълноценно и как да приемат прегледите при лекари/професионалисти, когато се отнасят до интимните части на тялото им.

4. Да засилим емпатията и уважението:

Младежите с интелектуални затруднения ще разберат кога и защо интимните части на тялото могат да бъдат наблюдавани и докосвани по време на медицински преглед или в присъствието на друго лице от същия или различен пол. Участниците ще имат възможност да се научат как да се справят с конкретна (обикновено неудобна) ситуация, като обръщат внимание на своите настроения и чувства, и емоционалния контекст. Опознаването, и по този начин създаването на доверие към човека срещу вас, е от фундаментално значение за социалната интеграция и физическото и психологическо благополучие.

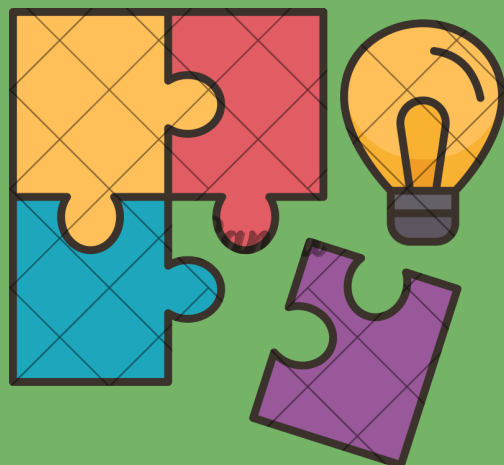
МАТЕРИАЛИ

- Инструмент за разбиване на лед
- 2 кръстословици (по една на група: А + В) със 7 изречения и 7 думи (за попълване) всяка
- 2 хартиени табла, показващи голото тяло на мъж и жена
- 2 комплекта (14/16) карти, свързани със здравни професии (илюстрация + ключова дума) и (7) карти, свързани с интимни части на тялото (само ключова дума) за интимни части + (2 по избор)
- Велкро за залепване както върху картона, така и върху картите или тиксо
- Химикалки и моливи
- Медицински рокли за младежките работници, за да представят добре сценария (по избор на младежките работници за създаване на атмосфера)

ПРАВИЛА

Част 1:

- Работа в група: 2 различни групи (балансиран по пол), съставени от 5 младежи с интелектуални затруднения и 2 младежки работници във всяка.
- Кратка сесия за разчупване на леда (за да се опознаем).
- Всяка група ще трябва да попълни по една кръстословица под формата на хартиена дъска, създадена преди това от младежкия работник, която има специфичната цел да накара участниците да размишляват и да се запознаят с терминологията, свързана със здравните професии и засегнатите интимни части, докато измерваме нивото на предварителни знания.
- Двете групи играят едновременно
- Групата, която първа завърши кръстословицата, печели
- Младежките работници ще проверяват верността на думите, въведени в кръстословицата, като дават допълнителни обяснения и разяснения, когато е необходимо.

Част 2:

Работа в група: 2 различни групи (балансиранни по пол), съставени от 5 младежи с интелектуални затруднения и от по 2 младежки работници всяка.

Всяка група получава два комплекта от по 14 карти: 7 за здравни професии (уролог, андролог, гинеколог, проктолог, колопроктолог, сенолог и физиотерапевт) и 7 за конкретни интимни части (анус, гърди, пенис, простата, вагина, тазово дъно и слабини) плюс две незадължителни (т.е. общопрактикуващ лекар и тазов хирург), включително специфична част на тялото близо до интимните части, които във всеки случай се третират от здравни специалисти, за да се стимулират любопитството и размисъл.

Двете групи играят едновременно.

Всички членове на групата ще разгледат внимателно наличните карти и трябва да ги сортират и класифицират според медицинските професии и интимните части. След това картите трябва да се сдвоят, като се има предвид, че всяка професия съответства на определена интимна част от тялото.

- Всеки член на групата на ротация трябва да залепи чифта карти съответно върху женската или мъжката част на тялото на дъската.

Групата, която първа успее да постави всички карти на дъската, печели.

- Младежките работници ще проверяват точната позиция на картите на дъската, като дават допълнителни разяснения, когато е необходимо.

LET'S
GO!

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИГРАТА:

Част 1 (15 минути) – попълване на кръстословица

Въведение:

Преди да представят играта, младежките работници могат да организират дейности за разчупване на ледовете, за да се забавляват и да успокоят всички участници (Например, участниците, застанали в кръг, могат да си подават или хвърлят топка или друг малък предмет един на друг и от от време на време да се представят, като казват името, възрастта и любимото си хоби).

Младежите с интелектуални затруднения ще бъдат разделени на групи. Препоръчително е всяка група да бъде съставена от равен брой момичета и момчета.

Работа в група: 2 различни групи (балансиращи по пол), съставени от 5 младежи с интелектуални затруднения и 2 младежки работници всяка. След това младежките работници ще представят играта (основни стъпки и правила) и ще подкрепят участниците, предоставяйки предложения или съвети в случай на нужда.

На всяка от двете групи ще бъде дадена кръстословица под формата на хартиена дъска (която младежките работници са оформили преди това), където ще трябва да отговорят на въпроси (предварително зададени от младежки работници) и да въведат интимни части или здравни професии, свързани помежду си като част от отговори. При въвеждането на интимните части в кръстословицата, младежките работници могат да се намесят, в случай че не само здравен специалист се грижи за тази част от тялото. Например, ако участникът правилно свърже интимната част "пенис" с андролог, младежкият работник може да се намеси и да добави, че андрологът се занимава с всички мъжки гениталии, включително тестисите и скротума.

Играта се играе едновременно от двете групи. След 15 минути групата, отгатила най-много думи, печели.

Част 2 (30 минути) – групиране, отгатване и залепване на карти

Развитие на играта:

Всяка група получава два комплекта от 14 (плюс две по избор) карти всяка: 7 за здравни професии (уролог, андролог, гинеколог, проктолог, колопроктолог, сенолог и физиотерапевт) и 7 за специфични интимни части (анус, гърди, пенис, простата, вагина, тазовото дъно и слабините) и две незадължителни (т.е. семеен лекар и тазов хирург, включително за специфични части от тялото близо до интимните части, които във всеки случай се третират от здравни специалисти, с цел да се стимулират любопитството и размисъла.

Всички членове на групата ще разгледат внимателно наличните карти и ще трябва да ги сортират и класифицират според медицинските професии и интимните части. След това картите трябва да се сдвоят, като се има предвид, че всяка професия съответства на определена интимна част от тялото. Всеки член на групата при ротация трябва да залепи чифта карти съответно върху женската или мъжката част на тялото на дъската.

Играта се играе едновременно от двете групи.

Времето за завършване на играта е 30 минути.

Групата, която първа успее да постави всички карти на дъската, печели.

Ако не всички карти са поставени, печели групата, която залепи най-много.

Част 3 (20 минути) – нека помислим заедно

След като играта приключи, е време двете групи да обсъдят резултатите. Младежките работници ще попълнят карти, включващи изречения, предварително написани от тях в кутия или торба/плик). Тези изречения засягат аспекти, ситуации, думи и действия, които могат да бъдат казани/използвани/анализирани от участниците по време на хипотетичен медицински преглед. Младежите с интелектуални затруднения ще теглят по една карта на ротация.

Младежкият работник ще помоли всеки участник да обясни значението на изречението, което е изтеглил. След това той/тя ще попита другите участници дали имат какво да добавят и ще допълни или обогати дискусията/разсъждението, ако е необходимо, като се увери, че всички концепции, разгледани в играта, са ясни и че младежите с интелектуални затруднения ефективно са се научили как да се справя с такива ситуации.

Примери за фрази, които ще бъдат раздадени на класа:

- „Важно е да се чувствате комфортно с Вашия лекар и да поискате помощ, ако се чувствате неудобно.“
- „Всеки има право сам да избере своя лекар (включително пол) и да поиска смяна, ако е необходимо.“
- „Говоренето за вашите преживявания може да ви помогне да се почувствате по-уверени и разбрани“.
- „Не забравяйте, че е нормално да имате въпроси или притеснения относно здравето и тялото.“
- „Какви фрази могат да се казват по време на посещение при лекар и как да се казват“

Роля на фасилитатора:

Фасилитаторите (младежки работници) ще отговарят за даването на насоки и наблюдението на всички фази на играта, като помагат на участниците в случай на затруднения. Фасилитаторът може да носи бяла престилка, за да играе фигурата на лекар и може да накара двете групи да си взаимодействат в случай на трудности в играта.

Силни страни на играта:

Лесна за създаване и изпълнение,

- Удобна за потребителя и подходяща за когнитивна стимулация,
- Насърчава сътрудничеството и екипната работа
- Подобрява комуникацията и критичното мислене
- Създава любопитство чрез привлекателни илюстрации и динамични действия

Съвети:

В една и съща кръстословица съответната здравна професия и интимна част от тялото няма да присъстват едновременно (т.е. андролог и пенис не могат да бъдат част от една и съща кръстословица).

Картите за здравни професии ще имат атрактивна илюстрация, за да помогнат на участниците да свържат интимните части със сродни здравни професии по време на играта на карти.

Пример за изречения за попълване на кръстословицата (А)

Грижи се за болки/възпаления в гърдите (сенолог)

Това е частта от тялото близо до гениталиите, която физиотерапевтът може да докосне (слабините)

Мускулната област по протежение на женската генитална област (тазовото дъно)

Ако имате дискомфорт при уриниране, той е насреща (уролог)

Андрологът се грижи за него (пенис)

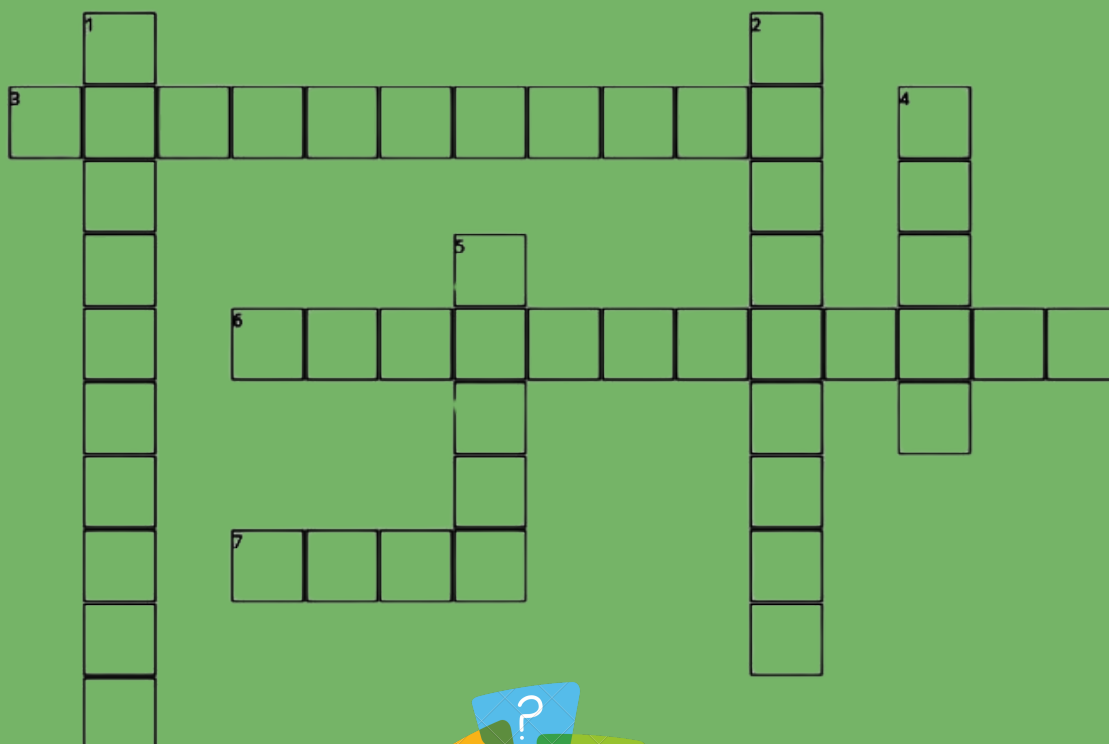
Може да провери половия ви орган (ако сте жена) (гинеколог)

Отворът в края на храносмилателния тракт (анус)

ПРИМЕР:

Body rules (A)

Хоризонтално

3. Мускулната зона по протежение на женските полови органи.
6. Лекарят, който може да провери гениталиите ви.
7. Краят на храносмилателния тракт.

Вертикално

1. Грижи се за болки/възпаления в гърдите.
2. Това е лекарят, който трябва да посетите в случай на дискомфорт при уриниране.
4. Частта от тялото близо до гениталната област, която физиотерапевтите могат да докосват.
5. Андролозите се грижат за тази част от тялото.

Пример за изречения за изпълнение на кръстословицата (B)

Откриват се частично от деколтето (гърдите)

Ако имате болки в мускулите ви идва на помощ, дори и в
чувствителни зони (физиотерапевт)

Занимава се с тазова хирургия (колопроктолог)

Мъжка полова жлеза (простата)

Е лекарят за мъже (андролог)

Канал на женския полов орган (вагина)

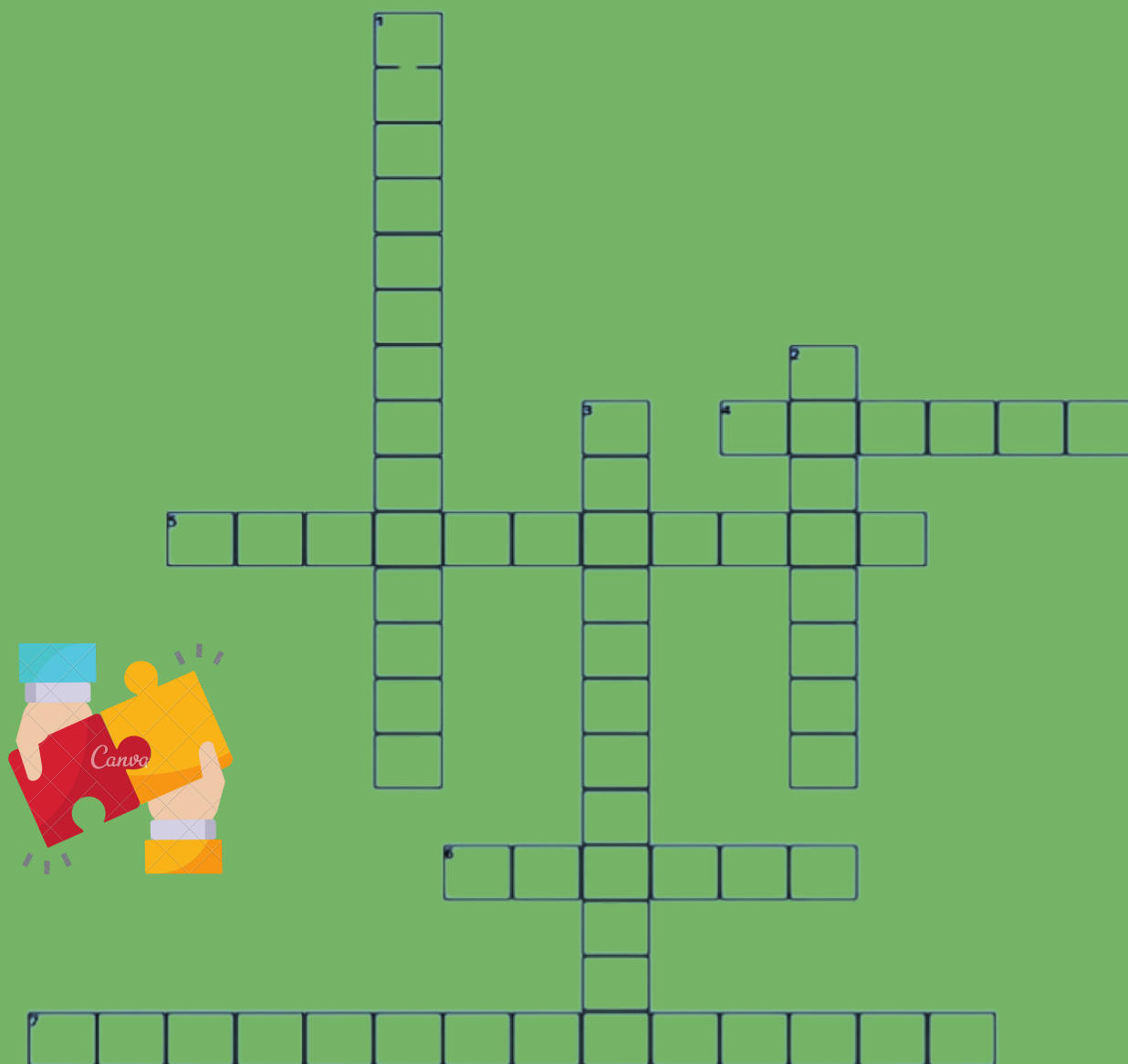
Занимава се с ректални патологии (проктолог)

ПРИМЕР:

Body rules (B)

Хоризонтална

4. Откриват се частично от деколтето.
5. Лекарят е за мъжки органи.
6. Канал на женския полов орган.
7. Лекарят, който се занимава с хирургия на тазовото дъно.

Вертикална

1. Ако имате мускулни болки, този лекар може да ви помогне и лекува дори в чувствителни зони.
2. Мъжка полова жлеза.
3. Справя се с ректални патологии.

Да сменим изследователите

ТЕМА

"Да сменим изследователите" е практична, интерактивна игра, предназначена да улесни изучаването на физическите, емоционалните и социалните промени, които настъпват по време на юношеството.

Тя има за цел да направи сексуалното и емоционалното образование по-приобщаващо за хората с интелектуални затруднения – с приобщаващи материали, позволяващи на професионалистите за работа с младежите да предоставят този вид образование.

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

- Тази игра е смесица между индивидуална и групова игра. Тя позволява на всеки участник да навигира през нивата и да се ангажира със съдържанието със свое собствено темпо. Фасилитаторът е там, за да насочва и помага на играча. Играчите се събират, за да сравнят съвместно своите резултати и да обсъдят (дискусия от партньори) засегнатите теми. Няма минимален или максимален брой участници, но предлагаме да играете в малки групи от 5 до 10 участници.

КОНЦЕПЦИЯ НА ИГРАТА

Тази игра има за цел:

а) **Насърчаване на разбирането:** Осигурява на участниците осезаемо и визуално разбиране на свързаните с пубертета физически и емоционални промени и значението на възприемането на разнообразието.

б) **Насърчаване на себеизразяването:** Насърчава участниците да изразяват себе си чрез участие в оживени дискусии, насърчаване на изразяването на различни мнения и индивидуални гледни точки.

в) **Стимулиране на дискусии:** Улеснява открити дискусии, водени от професионалисти, позволявайки на участниците да задават въпроси, да споделят опит и да се учат един от друг в подкрепяща и неосъждаща среда.

г) **Отбелязване на многообразието и приобщаването:** подчертаване на стойността на приобщаването и многообразието, като участниците се ангажират в дискусии, където те споделят своите различни мнения и опит.

д) **Предоставяне на практическо обучение:** „Да сменим изследователите“ има за цел да даде информация и да създаде положително изживяване, насърчавайки емпатията, самоосъзнаването и по-задълбоченото разбиране на различните аспекти на юношеството в практическа и приобщаваща среда. Това е достъпен и ангажиращ подход към темите за сексуално образование и афективност за хора с интелектуални затруднения.

МАТЕРИАЛИ

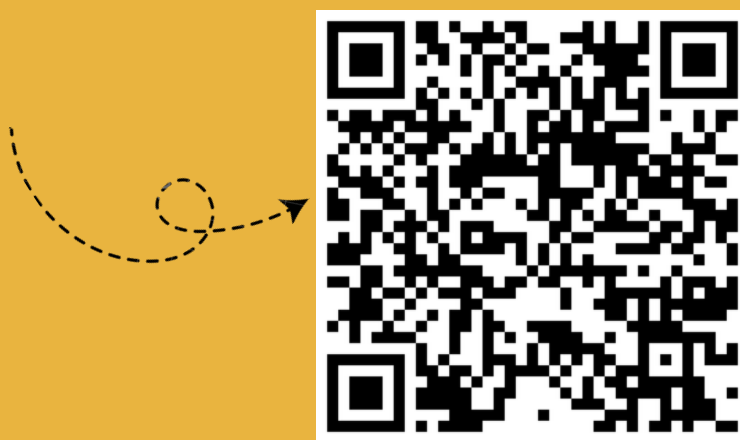
Големи карти, представящи различни земни площи. Големи табла за плакати или листове хартия.

Маркери, пастели и други материали за рисуване. Костюми/ аксесоари за игра на обитателите на представените земни площи.

Карти с отпечатани символи, представящи различни физически промени по време на юношеството.

Карти с отпечатани символи, представящи различни емоции.

Всички необходими материали за представяне на хигиенни техники и съдържание за сексуално здраве (Земя 3)

ПРАВИЛА

Играта е въведена от сюжетна линия, в която участниците се впускат в магическа мисия да изследват разнообразни земи, представяща различните аспекти на юношеството и ранната зряла възраст.

(Материал: голяма карта, представяща различни земи, като всяко ниво съответства на различна земя).

Земите са общо четири.

На всяка земя те срещат обитател, който дава на играчите мисия („дейност“). Играчите трябва да изпълнят предизвикателството, за да се преместят в следващата земя.

За да стане играта по-интерактивна, препоръчваме на фасилитатора да отпечата образи на традиционните жители, за да помогне на играча да разграничи всяка земя.

Важна забележка: Фасилитаторът трябва да отпечата и използва всички материали, които са налични в тази папка, за да поддържа играта.

Пространство: Определете удобно лично пространство за участниците, за да се включат в дейността, осигурявайки безопасна и подкрепяща среда.

Ключови цели на обучението

- Разбиране на физическите промени: Участниците ще разсъждават върху физическите промени, настъпили по време на тяхното юношество, заедно с по-задълбочени познания за техните гениталии.

Сексуално здраве: Участниците ще получат теоретични познания за това как да се грижат за гениталиите си и цялостното си здраве (миене, контрацепция, полово предавани болести).

Възприемане на разнообразието: Играта има за цел да насърчи приобщаването чрез подчертаване и възприемане на различни полови идентичности, типове тяло, мнения и опит.

Емпатия и уважение: Чрез интерактивни сценарии и ръководени дискусии, участниците ще развият съпричастност и уважение към опита на другите, насърчавайки положителна и подкрепяща учебна среда.

Безопасно пространство за учене: Играта набляга на създаването на безопасно пространство за изследване и научаване на чувствителни теми, като насърчава откритата комуникация.

03

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Успешното създаване и прилагане на тези игри за сексуално образование са крайъгълен камък в пътуването към приобщаващо образование. Нашето пилотно тестване показва забележителни резултати, като 92% от участниците споделиха, че вече имат по-задълбочено разбиране за тематиката, а 88% съобщиха за повишена увереност в познанията си за сексуалното здраве и взаимоотношенията. Тези резултати подчертават силата на добре проектираните образователни инструменти за трансформиране на учебния опит на хората с увреждания.

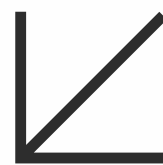
Освен това обратната връзка от участниците е изключително положителна, подчертавайки важността на продължаването на иновациите и адаптирането на образователните методи, за да посрещнат различни нужди. Този проект демонстрира, че когато инвестираме в обмислен, приобщаващ дизайн, можем да постигнем съществени и значими въздействия. Възприемайки креативността и сътрудничеството, ние не само създадохме ценни ресурси, но и поставихме нов стандарт за сексуално образование, който може да бъде адаптиран и възпроизведен по целия свят.

Това пътуване служи като отражение на потенциала във всички нас да стимулираме промяната и да насърчаваме среда, в която всеки, независимо от способностите си, има възможност да учи и да расте. Докато вървим напред, нека този проект вдъхнови по-нататъшен ангажимент за приобщаване и непрекъснато подобряване на образователните практики, като гарантира, че всеки индивид има достъп до знанията и подкрепата, от които се нуждае, за да води здравословен, информиран живот.

04

ПРИЛОЖЕНИЕ I.

ДОБРИТЕ ПРАКТИКИ

1. ID-Gaming: ИКТ – сериозните игри
2. Декодираме взаимоотношенията: социално сексуално образование за хора с увреждания
3. Разработване на модел за сексуално образование за хора с интелектуални затруднения
4. Сексуално образование за хора с увреждания
5. Игри и ресурси за цялостно сексуално образование (CSE)
6. Затвърждаване на знанията за сексуално образование по биология чрез геймификация, ИКТ и обучение, базирано на предизвикателства, сред ученици от осми клас
7. Семинари за афективно-сексуално образование чрез играта Jaibu
8. +mercurio
9. Ръководство за учители: Междуличностно и сексуално образование (за ученици с интелектуални затруднения)
10. Наръчник за младежи със специални образователни потребности
11. Наръчник за младежи със специални образователни потребности
12. Наръчник за младежи със специални образователни потребности
13. Разработване на програма за сексуалното образование за хора с интелектуални затруднения
14. Сексуално възпитание-програма за самозащита в специалните училища

15. Инфо дни: СЕКСУАЛНОСТ при хората с УВРЕЖДЕНИЯ
16. INCLUDED: Приобщаващо сексуално обучение чрез творчески методи
17. Разказване на истории или ролеви игри
18. Подкрепа за създаване на позитивна връзка с връстници
19. Мултисензорен метод на обучение
20. От всичко по малко за декомплексиране на сексуални теми чрез игри
21. Дилемата
22. Образователна игра "ИЗПОЛЗВАЙ ТОВА"
23. Моят секс доктор
24. Otsimo

ID-GAMING: ИКТ - СЕРИОЗНИТЕ ИГРИ

Кратко описание

Основна цел на ID-GAMING е да се повишат компетенциите на хората с интелектуални затруднения и свързаните с тях професионалисти и роднини при прилагането на ИКТ Сериозните игри за подобряване на когнитивните функции и следователно качеството им на живот. Специфичните цели на ID GAMING са:

- Да се повиши осведомеността на целевата група за ползите от играта;
- Да се съберат подходящи игри за подобряване на когнитивните функции на младежите с интелектуални затруднения според специфичните нужди и възможности;
- Да се прехвърлят знания и процедури за това как да се използват игрите за постигане на специфични резултати по отношение на когнитивните функции и качеството на живот;
- Да развива и подобрява дигиталните умения на целевата група.

Място: Португалия, Гърция, Италия, Испания

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

- технологично поддържана учебна практика и пример за обучение, основано на игри
- практика, основана на доказателства
- може да се използва и възпроизвежда с хора с интелектуални затруднения
- може да бъде също обучителен ресурс за учители и младежки работници, работещи с ученици и младежи с интелектуални затруднения

Връзки към добрата практика/доказателства

https://www.facebook.com/IDGAMINGPROJECT/photos_by

Източници

<https://id-gaming-project.eu/>

<https://www.facebook.com/IDGAMINGPROJECT>

<https://id-gaming-project.eu/wp-content/uploads/2021/05/Flyer-EN.pdf>

Допълнителна информация

Основните ползватели са хора с интелектуални затруднения, учители, които работят с деца с интелектуални затруднения, младежки работници, които работят с хора и с деца с интелектуални затруднения, организации и училища, които работят за хора и деца с интелектуални затруднения.

Компетенции за лицата с интелектуални затруднения и свързаните с тях специалисти и роднини

- Да се повиши осведомеността на тази целева група относно ползата от игрите;
- Да се съберат подходящи ИКТ Сериозни игри за подобряване на когнитивните функции на хората с интелектуални затруднения според специфичните им нужди и възможности;
- Да се прехвърлят знания, инструкции и процедури за това как да се използва ИКТ – Сериозните игри за постигане на специфични целеви резултати по отношение на когнитивните функции и качеството на живот;
- Да развива и подобрява дигиталните умения на хората с интелектуални затруднения.

ДЕКОДИРАМЕ ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА: СОЦИАЛНО СЕКСУАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ

Кратко описание

Мисията на този проект е да се намалят рисковите фактори, свързани със сексуалното насилие, и да се увеличат защитните фактори на просоциалното поведение чрез директно обучение на хората с увреждания относно развитието на здравословни взаимоотношения.

Чрез финансиране от Закона за услугите за психично здраве и в партньорство с Департамента, занимаващ се с услугите, свързани с развитието беше създадена учебна програма, за да научи хората с нарушения в развитието както за създаване на здрави и безопасни взаимоотношения, така и за предоставяне на информация за сексуално насилие и принуда.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

- Учебната програма насърчава използването на основани на доказателства и практики, като са включени визуална поддръжка и игровизацията;
- Лесна за разбиране;
- Може да бъде повтаряна;
- Всеки урок включва писмени инструкции за осигуряващите обучението и визуална подкрепа за обучаемите.

Връзки към добрата практика/доказателства

<https://relationshipsdecoded.com/>

Източници

<https://relationshipsdecoded.com/>

<https://youtu.be/Xdzj24j4fuM>

<https://youtu.be/MBURNzjnVDk>

<https://relationshipsdecoded.com/curriculum-agree/>

Допълнителна информация

Основни бенефициенти са хора, които имат деца с нарушения в развитието и техните учители, терапевти и други здравни специалисти

Резултати:

Намаляване на проявите на неподходящо социално-сексуално поведение от хора с увреждания в общността.

Да се даде възможност за идентифициране на признаци на злоупотреба и принуда.

Да се даде възможност на хората да влизат във взаимоотношения по взаимно съгласие и по свой избор.

Хората да бъдат обучени за особеностите на техните тела, принципите на съгласието и социалните норми.

Създаване на нагласа, която да премахва бариерите в различните области на живота.

РАЗРАБОТВАНЕ НА МОДЕЛ ЗА СЕКСУАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ХОРА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

Кратко описание

Проектът DESEM има за цел да разработи модел/методология за сексуално образование за лица с интелектуални затруднения. Всяка дейност, която е част от съдържанието на проекта, показва координираната работа на педагози/специалисти по кариерно ориентиране и семейства с увреждания, които са и основните участници.

Хората с увреждания са в челните редици на групите в неравностойно положение, изправени пред много трудности в социалния, бизнес и образователния живот. Сексуалното образование обаче е една от най-важните нужди, често пренебрегвана, когато се изброяват основните проблеми на хората с увреждания.

Това е визуализиран образователен инструмент за защита от пренебрегване, малтретиране и обучение за неприкосновеност на личното пространство за хора с интелектуални затруднения.

Платформата за електронно обучение ще осигури индивидуално, самостоятелно обучение, което ще намали разходите за обучение на менторите и семействата, които не са в образователната система и ще предложи равни възможности за повторно включване и образование. Ще подпомогне професионалното развитие на преподаватели/специалисти по кариерно ориентиране, като предлага базирани на ИКТ иновативни методи и инструменти за работа с хора с интелектуални затруднения.

Продължителност: 2020–2022

Място: Турция, Италия, Литва, Унгария, Испания, Гърция

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

- Основана на ИКТ възможност за учене;
- Лесно достъпна за обучение без ограничения във времето; пространството и ресурсите;
- Обучителни материали на няколко езика.

На разположение за използване от лица с интелектуални затруднения, обучители и родители

Връзки към добрата практика/доказателства

<https://www.desemproject.eu/tr/>

Източници

<https://www.desemproject.eu/tr/>

<https://www.desemproject.eu/tr/bulten/>

<https://www.desemproject.eu/tr/e-ogrenme-platformu/>

[https://play.google.com/store/apps/details?](https://play.google.com/store/apps/details?id=com.sergioswebsolutions.desem&hl=en-GB)

[id=com.sergioswebsolutions.desem&hl=en-GB](https://play.google.com/store/apps/details?id=com.sergioswebsolutions.desem&hl=en-GB)

Допълнителна информация

Основни бенефициенти са хора, които имат деца с нарушения в развитието и техните учители, терапевти и други здравни специалисти.

Други бенефициенти:

- www.ailevecalisma.gov.tr
- docs.neu.edu.tr
- www.rehabilitasyon.com
- providers.dhhs.vic.gov.au
- www.eafwr.on.ca
- www.childwelfare.gov
- United Nations Human Right
- World Health Organization/WHO

Резултати:

- Подобряване на способността на преподаватели и специалисти по кариерно ориентиране, работещи с хора с интелектуални затруднения, да използват базирани на ИКТ иновативни методи и инструменти за сексуално образование на лица с интелектуални затруднения за повишаване на тяхната компетентност в тази област.
- Повишаване на осведомеността и знанията за сексуалното образование на лица с интелектуални затруднения.

СЕКСУАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

Кратко описание

TRASE – Сексуално образование за хора с увреждания – е проект в областта на сексуалното образование, който има за цел да подкрепи правата на хората с увреждания за достъп до сексуални знания и по този начин да защити техните сексуални права, като създаване на семейство, вземане на решение относно броя и времето между раждането на децата, запазване на фертилността, достъп до системи за здравеопазване, до репродуктивно здраве и до информация и образование относно сексуалността.

Проектът е финансиран от програма Еразъм+ на ЕС и се ползва от експертния опит на институции от седем различни европейски държави: Белгия, Люксембург, Обединеното кралство, Германия, Австрия, Португалия и Литва. В рамките на проекта е разработен обучителен курс за професионалисти, родители и лица, които се грижат за хора с интелектуални затруднения, за да могат те да получат необходимото сексуално образование, като се вземат предвид културните, националните и институционалните условия, както и индивидуалните нужди на клиентите.

Допълнителни специфични инструменти и методи за практическа работа с клиентите са разработени в тясно сътрудничество със самите бенефициенти – хора с обучителни затруднения – както и със специализирани институции и експерти в техните региони. Този инструментариум предоставят възможност за обучение, базирано на игри, за хора с обучителни затруднения.

Продължителност: 2 години в периода 2021–2023

Място: Белгия, Люксембург, Обединено кралство, Германия, Австрия, Португалия и Литва

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

- Програма, основана на нуждите от обучение;
- Базиран на игрови методи инструментариум;
- Обучителни материали на няколко езика;
- Лесен достъп и използване на материалите за обучение.

Връзки към добрата практика/доказателства

<https://traseproject.com/>

Източници

<https://traseproject.com/>

Ръководство:

https://drive.google.com/file/d/1KWTPqCABwes17aXzOB1hknAzEvgx37BF/view?usp=share_link

Допълнителна информация

Целевите групи на програмата за обучение включват: обучители/учители/персонал с по-малък опит в сексуалното образование или обучители с опит в сексуалното образование, но без опит в работата с хора с увреждания. Курсът на обучение може да бъде добре възприет и от родители и близки на хора с увреждания.

Компетентностен профил: За да можете да работите с хора с обучителни затруднения или аутизъм в областта на сексуалното образование, подходът, ориентиран към ресурсите, е много важен. Целта на този инструмент е да научи професионалистите как да създадат компетентностен профил на когнитивното ниво на своите клиенти, като имат предвид различните нива на възприятия за тялото, възприятието въобще и взаимоотношенията.

ИГРИ И РЕСУРСИ ЗА ЦЯЛОСТНО СЕКСУАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ (CSE)

Кратко описание

Това е дигитална платформа, създадена от двама професионалисти по социални комуникации с цел споделяне на полезни инструменти и материали за интервенция в цялостното сексуално образование във всички нива на образование.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Уебсайтът е добра практика, защото предоставя на учителите и родителите възможността да използват ресурси, дейности и игри, които осигуряват приемственост в преподаването на цялостно сексуално образование от гледна точка на пола и правата. В допълнение, уебсайтът е изпълнен така, че те да могат да създават свое собствено съдържание и ресурси за работа в областта на цялостното сексуално образование в отдалечен контекст, използвайки ИКТ и креативност.

Връзки към добрата практика/доказателства

Примери за материали:

[Games and Resources for CSE in remote context \(Guidara – Levet\).](#)

[Games and resources for CSE | Master Ideas 2020](#)

<https://www.youtube.com/watch?v=gqBVJ-6rXAO>

Източници

<https://sexeduc.ar/quienes-somos/>

Допълнителна информация

Като продължение на този проект авторите продължиха да обогатяват сайта и да създават устройства и инструменти за преподаване на цялостно сексуално образование чрез игри и ИКТ ресурси. Те получиха няколко награди и признания, които ги насърчават да продължат да разработват съдържание, което е в област Игри – Комуникация – Образование – Сексуалност – Права.

ЗАТВЪРЖДАВАНЕ НА ЗНАНИЯТА ЗА СЕКСУАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ ПО БИОЛОГИЯ ЧРЕЗ ГЕЙМИФИКАЦИЯ, ИКТ И ОБУЧЕНИЕ, БАЗИРАНО НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, СРЕД УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОСМИ КЛАС

Кратко описание

Като се има предвид високият процент ученици, на които им е трудно да говорят с родителите си за сексуалността и фактът, че родителите не поемат инициативата да говорят за това, като се чувстват уплашени или невежи, оставя училището да носи отговорността за обучението на децата в тази област почти изцяло. В осми клас в училище „Марко Фидел Суарес“ част от часовете по сексуално образование се провеждат по биология, за да се разширят знанията и да се създаде по-широка култура по отношение на сексуалното образование по теми като методи на контрацепция, полово предавани болести и разпространението на нежелана бременност.

За да постигнат това, те избират да внедрят геймификация и обучение, базирано на предизвикателства, като използват дигитални инструменти като Genially, Educaplay, Liveworksheets и Kahoot, за да интегрират виртуални учебни среди в образователния процес, за да преподават концепции и да помогнат на учениците да разберат тези концепции, така че да могат да участват активно в обществото, както сега, така и в бъдеще.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Това е добра практика, защото успява да затвърди знанията по сексуално образование с помощта на предмета Биология чрез игровизация сред учениците от осми клас на училище „Марко Фидел Суарес“ в град Богота. В допълнение, въздействието върху образователната сфера е голямо, тъй като чрез прилагането на този тип образователни практики, базирани на игровизация, е показана необходимостта от извършване на промени в стратегиите за преподаване и учене за учениците в образователните институции.

Връзки към добрата практика/доказателства

Източници

Beltrán, P. and Castro, P. (2022). *Strengthening Knowledge in Sex Education from the Area of Biology through Gamification, ICT and Challenge-Based Learning in Eighth Grade Students*. University of Santander.

Допълнителна информация

Провеждането на това изследване оказва положително въздействие върху учениците, тъй като те увеличиха знанията си и разбраха по-добре концепциите, свързани със сексуалното образование. Това означава, че този тип предложения могат да бъдат разработени не само в областта на биологията, но и в различни учебни предмети особено такива, преподавани в средно ниво на училищната система.

СЕМИНАРИ ЗА АФЕКТИВНО-СЕКСУАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ ЧРЕЗ ИГРАТА JAIBU

Кратко описание

Община Елда организира семинари за афективно-сексуално образование, които бяха допълнени с играта Jaibu. Jaibu е настолна игра, която дава възможност за работа върху сексуално и емоционално образование от педагогическа и игрова гледна точка.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Играта се превръща в добра практика, защото от самото начало има за цел да насърчи образованието на децата в сексуалност и емоционалност, които са свързани със свобода, уважение и равнопоставеност, давайки им възможност да премахнат своите съмнения и да учат по спокоен, приятен и забавен начин.

Връзки към добрата практика/доказателства

[Jaibu, the sex education game](https://juegojaibu.es/)
<https://juegojaibu.es/>

Източници

Edisex and the Sectorial Council for Women and Equality of Elda (2020). Jaibu, the sex and affective education game. Educating in equality. <https://www.educarenigualdad.org/documento/?id=6106>

Допълнителна информация

Играта се състои от дъска с четири подобни на кошер секции и блок от карти в четири категории: вярно или невярно, въпрос и отговор, нарисуй и отгатни и ролева игра. Включва също инструкции за игра и два вида карти: за деца и възрастни, както и речник на основните термини.

+MERCURIO

Кратко описание

María Sol Biondi и Rosa María Curcho стартираха проекта +mercurio, който включва разработването и прилагането на различни приобщаващи игри, насочени към сексуално образование.

След образованието, което са получили като млади в тази област, двете жени решават да обединят усилията си и да намерят начин да преподават теми, свързани със сексуалността по игрови и повторчески начин. Сега те комбинират знания в рамките на сексуалното образование и игри като ConSEXuate (афективна игра с карти за сексуално образование във формат, представящ любопитни факти със 71 въпроса, отговори и инструкции). С този и други продукти те са достигнали до училища, компании, семейства, фондации, магазини за играчки, книжарници и секс магазини.

Първият им клиент беше директорът на католическо училище, който им каза, че учителите в тяхната институция изпитват затруднения да говорят с учениците за сексуално образование. Директорът не просто купи играта онлайн, но ги помоли да я донесат, за да поговорят за нея и да започнат да я прилагат ефективно.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Превръща се в добра практика, тъй като още при създаването и играта е планирана да се ползва от учители и професионалисти и след това започва да достига до различни аудитории, включително компании, които решават на своите ръководни срещи да работят върху емпатията с Empatízate, друг от техните продукти.

Връзки към добрата практика/доказателства

Източници

<https://www.masmercurio.com.ar/quienes-somos/>

Допълнителна информация

Със своята марка те участваха в инкубатор, ръководен от университета в Палермо и правителството на град Буенос Айрес, където заедно със своите ментори развиха и усъвършенстваха играта.

С помощта на +mercurio те разработиха книги и настолни игри с различна тематика, свързана с многообразието, пола, приобщаването, сексуалното образование, съпричастността и срещу злоупотребата, тормоза и расизма. Те бяха финалисти с проекта си на Empretec Banco Nación и в момента са част от програмата Emprender con Perspectiva de Género на аржентинското Министерство на развитие на производството.

РЪКОВОДСТВО ЗА УЧИТЕЛИ: МЕЖДУЛИЧНОСТНО И СЕКСУАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ (ЗА УЧЕНИЦИ С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ)

Кратко описание

Целевата група включва деца и младежи с интелектуални затруднения. Това също включва ученици с допълнителни физически увреждания с почти нормално или леко забавено физическо развитие и/или деца с разстройства от аутистичния спектър, или поведенчески проблеми. Неформалното сексуално образование може да се осигури във всяка класна стая на всяка възраст. Официалното сексуално образование започва на единадесет години. Сексуалното образование трябва да се различава (адаптира) към различните нива на емоционално и интелектуално развитие (възраст). Обучаваните са разделени на:

Ученици

От +/- 11 календарни години, като се има предвид, че тяхното интелектуално или социално-емоционално развитие може да съответства на по-ранен етап на развитие (по-млада възраст). Уроците са съобразени с възможностите на децата. В тази група попадат и учениците с по-ниско ниво на способности, за които все още е необходимо разработване на учебна програма по предмета.

По-малки ученици/деца

Календарна възраст от 2 до +/- 11 години. В тази група темата за сексуалното възпитание се обсъжда главно в неформални моменти. Класът работи и върху темите за сексуалността и човешкото тяло.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Световната здравна организация предоставя насоки за сексуално образование. Там е казано, че децата и младежите от различни възрасти трябва да знаят и разбират с какви ситуации или предизвикателства трябва да се справят на определена възраст и какви ценности и нагласи трябва да развият. Въз основа на тези насоки възниква политиката за сексуално образование, политика, чиято отправна точка е организирана и позитивно насочена визия за сексуалността и взаимоотношенията. В учебния процес, въз основа на горната политика, в програмата се разграничават два основни компонента:

R – Отношения: създаване на контакти, поддържане на връзка, любов, свързване, взаимоотношения, превъзможване и т.н.

S – Сексуалност: всички промени и чувства, с които трябва да се справите по отношение на собственото си тяло и тялото на друг човек; които пораждат специфични чувства/усещания (възхищение, възбуда, добро чувство), причинени от вас или от друг човек.

Програмата поставя допълнителен фокус върху темата Устойчивост. Сексуалното образование трябва да започне в ранна възраст и да бъде непрекъснат процес.

Структура на урока: Тези уроци винаги се преподават на деца и следователно имат известни разлики във всяка класна стая. Не се използват трудни научни термини. При необходимост определени теми могат да се обсъждат в малки групи или индивидуално с отделни ученици. Всеки вече научен урок трябва да бъде свързан с текущата и следващата тема с цел надграждане на знанията и уменията на учениците.

Сексуалното образование е разделено в следните части:

1. Приятелство, любов и връзки

- Приятелство: базира се на специфични примери от тяхното лично обкръжение. Какво е важно за теб в един твой приятел?

- Любов/привързаност: да се научат да описват чувства на любов/привързаност, да се осмелят да говорят за собствения си опит, споделено ли е чувството, реалистично ли е, какво означава да обичаш някого?
- Видове връзки: семейство, приятели, колеги, любовни отношения и т.н.

2. Различия между момичетата и момчетата, физически промени и хигиена

- Момичета: развитие от детската градина => девойка => жена, епилация на подмишници и крака, менструация, дамски превръзки и тампони, познания за яйчници, фалопиеви тръби, матка.
- Момчета: развитие от детската градина => юноша => мъж, брада, бръснене с бръснач, еякулация.

3. Репродуктивност

- Дискутирайте как се появяват бебетата
- За гениталиите, оплождането, имплантирането на ембриони, близнаците и др.

4. Бременност и раждане, контрацепция

- Гинекологът; развитие на бременността от ембрион => плод => бебе; раждане на бебе с амниотична течност; пъпна връв, плацента, цезарово сечение, контрацепция, хапчета и презерватив

5. Устойчивост – безопасно поведение

- Колко близо могат да се доближат другите до мен? Колко близо мога да бъда аз до тях? Къде да се съблека? Кой може да ме види гол в банята, тоалетната и т.н.?
- Обучение за определяне на собствените сексуални граници: Кой може да ме прегръща, целува, докосва.....?
- Разликата между интимните и неинтимните части на тялото: какво да покриваме с дрехи и какво не, разграничаване на частни от обществени пространства, дейности и др.
- Кои хора са ми близки и кои са непознати? Какво мога да правя с хора, на които имам доверие, и което не трябва да правя с непознати?

Връзки към добрата практика/доказателства

<https://www.pu-sk.com/app/templates/js/ckfinder/userfiles/files/rakovodstva-za-nachinaeshti-uchiteli-i-terapevti/mejdulichnostno-seksualno-obrazovanie.pdf>

Източници

Организация на класа: цял клас, група, подгрупа или индивидуална работа

- От гледна точка на наличните материали: книжки с картинки, плакати формат А3, снимки, снимки в електронен вариант, специфични материали (салфетки, дезодорант, душ гел и др.)
- От гледна точка на възприемане на информация: групови дискусии, работни листове, ролеви игри, специфични материали (пъзел на човешкото тяло)
- По време на неформални моменти ние можем също да се фокусираме върху събития, свързани със сексуалното образование и развитие.

Различните материали могат да бъдат: книги с картинки, информативни книги, конкретни материали (напр. хигиенни кутии, кукли), работни тетрадки, работни листове, снимки (предоставени от интернет, от децата и от учителя), поставяне на задачи, печатни материали, набор Sensor (достъпни в интернет), кръгове за взаимоотношения и др.).

Допълнителна информация

Развитието на "цялостната личност" включва и развитието на сексуалността и взаимоотношенията. В рамките на сексуалното възпитание работата е насочена към:

- Създаване на насоки за изразяване на уважение и отговорност по отношение на себе си и в отношенията с другите;
- Положително възприемане на физиката на тялото, чувствителността, чувствата и желанията;
- Подкрепа при правенето на отговорен избор по отношение на сексуалното поведение;
- Съсредоточаване върху устойчивостта (безопасно поведение) и уменията за самозащита.

Със сигурност провеждането на сексуално образование изисква среда, която е стимулираща. Това изисква всеки участващ да обърне внимание на собственото си поведение и автентичност. Голяма част от съобщенията/информацията, които учениците получават, не са били систематично планирани и не са просто реакция на случващото се. Това включва коментари, шеги, възникващи въпроси и др. Този тип спонтанно сексуално възпитание има много по-голямо въздействие от систематичното и планирано сексуално възпитание. Работата с деца и младежи изисква професионално отношение, осъзнаване на въздействието на собствените действия и правилно справяне със спонтанно възникнали ситуации.

*За деца с тежко аутистично разстройство и/или тежка умствена изостаналост: индивидуална работа и необходимост от адаптирано съдържание на половото възпитание. Необходима е допълнителна подкрепа: графици, програми, визуализация, доверено лице.

*За невербалните деца е важно да развият умения за изразяване чрез посочване на части от тялото или посочване на картина, символизираща/изобразяваща тяхната нужда или болка.

НАРЪЧНИК ЗА МЛАДЕЖИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

Кратко описание

Наръчникът съдържа упражнения, които улесняват работата с младежи със специални образователни потребности, с цел предаване на здравна информация и превенция на сексуални посегателства и насилие. Може да се използва от учители, родители и други заинтересовани лица, които работят по тези проблеми с младите хора.

Упражненията могат да се използват за планиране на сесии по въпроси на здравната превенция и предоставяне на информация за млади хора със СОП. Фокусът е върху подпомагането на младите хора да осъзнаят тялото; да идентифицират личното и общественото пространство; подходящото и неподходящото поведение; разликата между добро и лошо докосване, за да бъдат насърчени и осигурени подходящи инструменти, с които да изразят своите нужди и да ги изразят по най-добрия начин.

Въведение в темата за сексуалността

Цели: мозъчна атака за това какво е сексуалност

Демонстрация, че сексуалността може да се тълкува по различен начин от различните хора.

Демонстрация как личният опит може да оцвети тълкуването на думата "сексуалност".

Материали: различни предмети, снимки или пощенски картички, свързани с различни аспекти на сексуалността.

Продължителност: 20-40 минути

Методология: групово интервю; килим

Групово интервю – вариант 1: Целта на задачата не е много задълбочен разговор, а бърз отговор. Обяснете, че лъжата също е приемлива. След това подходете към задачата, като използвате някои от следните въпроси – твърдения:

- Когато се влюби за първи път, беше на... (години)
- Първият път, когато се влюбих в...
- Първата ми целувка беше...
- Любовта на живота ми е...
- Бих искал/а да целуна...
- Това, което искам да направя веднъж е...
- Мисля, че.... е най-сексапилното момиче/жена
- Мисля, че.... е най-секси момче/мъж – Романтично е...
- Мисля, че най-красивата част от мъжкото тяло е...
- Мисля, че най-красивата част от женското тяло е...

Килим: Разстелете на земята предмети (снимки, дрехи, свещи и др.), които са свързани със сексуалността, като всеки трябва да си избере един от тях.

След това попитайте участниците защо са избрали този предмет?
Какво означава за тях?

Групово интервю – вариант 2: На земята са поставени картички и изображения с еротична тематика, както и красиви и грозни изображения на тема сексуалност. Участниците ги разглеждат и избират едно, което харесват, и едно, което намират за досадно или неприятно. Картите са разделени на две категории харесвани/нехаресвани и се залепят на стената, така че да се виждат и двете страни на сексуалността. Упражнението може да се използва, за да се покаже, че сексуалността е многостранна тема – всеки има свои собствени идеи, чувства и преживявания. От раждането си всички хора са сексуални същества. Сексуалността е ограничена до определена възраст, а сексуалното развитие продължава през целия живот.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Имайте предвид, че в този случай специфичните нужди могат да повлияят на стила на учене на групата:

- Заучаването и обработването на информация може да отнеме повече време;
- Вашата целева група може да има затруднения с концепциите, така че говорете на достъпен език;
- Някои хора в групата може да срещнат много специфични предизвикателства, трудности в разбирането на тънкостите на междуличностните отношения, поради което някои от упражненията може да не са подходящи за всички младежи със СОП.

Видът подкрепа и помощ, от които хората се нуждаят в процеса на обучение, ще зависи от индивида. Работете в малки групи (максимум 5–6 души) и/или провеждайте индивидуални сесии. Когато обучавате млади хора със СОП, е важно да имате предвид следните основни правила:

- Разделете обучението на малки части, така че да постигате образователните цели стъпка по стъпка, а не да се насочите към следващата цел, без да сте постигнали предишната.
- Използвайте няколко различни методологии, за да постигнете една учебна цел. (визуално напомняне, слухова информация, четене – за предпочитане в писмен вид.
- Важно е да кажете на участниците, че винаги имат възможност да не участват. Това трябва да се повтаря в началото на всяко упражнение, така че те да могат да изберат да не участват или да запазят дистанция от групата, ако решат. Ако присъствието в голяма група стане неудобно, трябва да има място, където да отидат да си починат (или безопасно място в стаята).

Връзки към добрата практика/доказателства

https://bfpa.bg/wp-content/uploads/training_manual_young_people_kms_bg.pdf

НАРЪЧНИК ЗА МЛАДЕЖИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

Кратко описание

Наръчникът съдържа упражнения, които улесняват работата с младежи със специални образователни потребности, с цел предаване на здравна информация и превенция на сексуални посегателства и насилие. Може да се използва от учители, родители и други заинтересовани лица и организации, които работят по тези проблеми с младите хора.

Упражненията могат да се използват за планиране на сесии по въпроси, свързани със здравната превенция и предоставяне на информация за младежи със СОП. Фокусът е върху популяризиране на знанията за човешкото тяло, неговото развитие и показване на разликата между момичетата и момчетата.

Цели:

- Участниците ще могат да назовават различни части на тялото.
- Участниците ще могат да идентифицират чувства, свързани с тялото.

Материали: рисунка на човешкото тяло

- Може да очертаете фигура върху много голям лист хартия.
- Можете да използвате набор от кубчета, които образуват форми, за да говорите за проблеми с тялото, връзката и привързаността.
- Може също така да използвате голяма рисунка на женско и мъжко тяло.

Методология:

1. Напишете думите за различните части на тялото – дайте ги на участниците и ги накарайте да ги поставят на съответното място на тялото. Можете също така да ги накарате да нарисуват или изрежат частите на тялото и да ги поставят на съответните места, или ако не могат да рисуват, използвайте ламинирани картинки. Това упражнение може да послужи като въведение в обясняването и обсъждането на различни части на човешкото тяло и техните функции.

2. Като продължение на упражнението можете да свързвате думи с различни части на тялото, като чувства, действия (целувки, секс, прегръдки), емоции и др.

3. Може да се използва и като разговор за бременност, менструален цикъл и др.

4. След като сте обсъдили разликата между жените и мъжете, можете да накарате участниците да се идентифицират, като застанат до съответния пол. Това може да бъде добър начин да се обясни транссексуалността или различието.

Насоки: Важно е да използвате правилния език и да обясните какво се случва в тялото. В зависимост от възрастта на групата можете да обсъдите пубертета и промените, които настъпват в тялото. Опитайте се да свържете сесията с емоции и взаимоотношения. В индивидуалната работа винаги се опитвайте да правите връзка с лични желания, стремежи, емоции и т.н.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Имайте предвид, че специфичните индивидуални потребности може да повлияят на стила на учене в групата:

- Заучаването и обработването на информация може да отнеме повече време;
- Вашата целева група може да има затруднения с концепциите, така че говорете на достъпен език;
- Някои хора в групата може да срещнат много специфични предизвикателства и трудности в разбирането на тънкостите на междуличностните отношения, поради което някои от упражненията може да не са подходящи за всички младежи със СОП.

Видът подкрепа и помощ, от които хората ще се нуждаят в процеса на обучение, зависи от индивида. Работете в малки групи (максимум 5–6 души) и/или провеждайте индивидуални сесии.

Когато обучавате млади хора със СОП, е важно да имате предвид следните основни правила:

Разделете обучението на малки части, така че да постигате образователните цели стъпка по стъпка, а не да пристъпвате към следващата цел, без да сте постигнали предишната.

Използвайте различни методи, за да постигнете една учебна цел (визуално напомняне, слухова информация, четене, предоставяне на писмена информация).

Важно е да кажете на участниците, че винаги имат възможност да не участват. Това трябва да се повтаря в началото на всяко упражнение, така че те да могат да изберат дали да участват или да запазят дистанция от групата. Ако присъствието в голяма група стане неудобно, трябва да има място, където да отидат да си починат (или безопасно място в стаята).

Връзки към добрата практика/доказателства

https://bfpa.bg/wp-content/uploads/training_manual_young_people_kms_bg.pdf

Допълнителна информация

Фокусът е върху популяризиране на знанията за човешкото тяло, как се развива и какви са разликите между момичетата и момчетата.

НАРЪЧНИК ЗА МЛАДЕЖИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

Кратко описание

Наръчникът съдържа упражнения, които улесняват работата с младежи със специални образователни потребности, с цел предаване на здравна информация и превенция на сексуални посегателства и насилие. Може да се използва от учители, родители и други заинтересовани лица и организации, които работят по тези проблеми с младите хора.

Упражненията могат да се използват за планиране на сесии по въпроси, свързани със здравната превенция и предоставяне на информация за млади хора със СОП.

Тема: публични и лични пространства и части на тялото.

Цели:

- да научат какво е публично и какво е лично пространство.
- идентифициране на публични и лични пространства.
- идентифициране на интимни части от тялото.
- да могат да идентифицират кои части от тялото се показват насаме и кои публично.

Продължителност: 45–60 минути.

Материали: флип чарт и маркери

Снимки, даващи примери за лично пространство и обществени места, познати на участниците (напр. баня, кухня, спалня, улица, басейн, магазин или супермаркет).

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Напишете думите "лично" и "публично" на флипчарт. Поставете снимка на лично пространство и обществено пространство под всяка дума. Обяснете, че говорим за лични пространства и обществени места (използвайте езика на знаците, ако е необходимо) и части на тялото.

Упражнявайте се заедно, в групата, да казвате „лично“ „обществено“. Може да използвате знаци като илюстрация, например „затворена врата“ за лично пространство и „отворена врата“ за обществени места.

Лични пространства и обществени места

Раздайте лист със снимки на всеки участник и ги накарайте да решат дали снимката показва лично пространство или обществено място и да я напишат какво е.

Интимни части на тялото

Раздайте на всеки участник лист с рисунки на голи жена и мъж и ги накарайте да оградят и назоват интимните части на нарисуваните тела. Попитайте ги защо са интимни (хората не могат да ги виждат или докосват без разрешение).

Направете връзка между лични пространства и обществени места и това кога трябва да сте облечени и кога съблечени. Къде бихте отишли само по бельо? Къде можеш да бъдеш гол?

Насоки: Обучителите трябва да са наясно, че някои от участниците никога не са имали лично пространство и концепцията за тях не съществува или е ограничена.

Обучаващият трябва да знае, че обществените тоалетни могат от една страна да се считат за лично пространство, тъй като вратата може да бъде заключена. Но в същото време трябва да обяснят, че други хора влизат и излизат от обществените тоалетни, така че те също могат да се считат за обществено пространство.

Връзки към добрата практика/доказателства

https://bfpa.bg/wp-content/uploads/training_manual_young_people_kms_bg.pdf

Допълнителна информация

Фокусът е върху запознаване с особеностите на обществените и личните пространства и неприкосновеността на определени части на тялото.

РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОГРАМА ЗА СЕКСУАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ХОРА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ

Кратко описание

Проектът DESEM има за цел да разработи модел/методология за сексуално образование за лица с умствени увреждания. Всяка дейност, която съставлява съдържанието на проекта, осигурява координирана работа на педагози/специалисти по кариерно ориентиране и семейства на хора с увреждания, които са основните участници в сексуалното образование.

Чрез разработването на модел за сексуално образование за хора с умствени увреждания, проектът DESEM цели:

- разработване на модел на сексуално образование с методология за учене/преподаване в подкрепа на социалното включване на лица с умствени увреждания;
- развиват професионални, умения за кариерно ориентиране, лични и ИКТ умения чрез предоставяне на достъп до отворени образователни ресурси за тези, които са ключови играчи в сексуалното образование (възпитатели и семейства на хора с увреждания);
- осигуряване на координирана работа на ключови играчи, за създаване на официална образователна среда, далеч от дискриминация и пренебрегване за лица с умствени увреждания, за да се гарантира, че те получават необходимото сексуално образование.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Модулите за сексуално образование, подготвени за обучение на учители по специално образование, учители по кариерно ориентиране и за семейства на хора с умствени увреждания, ще бъдат прехвърлени в платформата за електронно обучение.

Платформата за електронно обучение ще осигури индивидуално, самостоятелно обучение, което ще намали разходите за обучаващите се, които не са в образователната система, и за техните семейства, и ще предложи равни възможности за повторно включване и образование. Ще подпомогне професионалното развитие на преподавателите/специалистите по кариерно ориентиране, като предлага базирани на ИКТ иновативни методи и инструменти за работа с хора с умствени увреждания. Това ще предостави възможност за ефективна комуникация между преподавателите от страните партньори.

Разработването на платформата за електронно обучение ще играе водеща роля за устойчивостта на проекта, ще позволи излизане от формалната учебна среда и ще даде достъп до образование без ограничения във времето, пространството и ресурсите.

Връзки към добрата практика/доказателства

<https://www.desemproject.eu/e-learning-platform/>

Източници

Европейска агенция за специални образователни потребности и приобщаващо образование (уебсайт)

<https://www.europeanhttps://mail.google.com/mail/u/0?ui=2&ik=86b5bfd8ca&attid=0.1&permmsgid=msgf:1648718579887693203&th=16e16cd028cadd93&view=att&disp=inlineagency.org/>

Greek law 3699/2008 about “Special Education and Training of Persons with Disabilities or Special Educational Needs.”
https://www.kodiko.gr/nomologia/document_navigation/142858/nomos-3699-2008 <https://www.desemproject.eu/>

СЕКСУАЛНО ВЪЗПИТАНИЕ - ПРОГРАМА ЗА САМОЗАЩИТА В СПЕЦИАЛНИТЕ УЧИЛИЩА

Кратко описание

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРОГРАМАТА:

Продължителност: 6 месеца

Основна цел: Самозащита от неподходящи докосвания или подходи

Специфични цели:

- Да познават тялото си;
- Да прави разлика между двата пола;
- Да изразят чувствата си по подходящ начин;
- Да се научи да казва "не" на недобросъвестно докосване.

Интердисциплинарен подход: език, социални умения, комуникация

Методология на изпълнение: планове за работа по проект, групово сътрудничество, ролеви игри, интервюта, теренно проучване-наблюдение (по време на оценка), социален експеримент.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Изпълнява се на базата на 6 тематични оси:

- Осъзнаване на тялото и хигиена на тялото + самосъзнание
- Полова дискриминация
- Изучаване на емоции
- Контекст на общуване с други хора и противоположния пол
- Подходящо изразяване на чувства
- Самозащита

Източници

Couwenhovem, T. (2007). *Teaching children with Down syndrome about their bodies, boundaries and sexuality: A guide for parents and professionals*, Woodbine House.

Greek law 3699/2008 about “Special Education and Training of Persons with Disabilities or Special Educational Needs.”
https://www.kodiko.gr/nomologia/document_navigation/142858/nomos-3699-2008

Morfa, X., Candia, K, Lopetora, P. & Botea, M. (Spanish Association of Clinical Sexology) (2003). I want to know about sex, (trans.: Christodoulou, K.), , published by Kastaniotis, Athens.

Допълнителна информация

Програмата беше ефективна, тъй като всички деца постигнаха индивидуалните цели и най-вече ги научи да казват „не“ на недобросъвестно докосване.

Очевидно е необходимо продължаване на програмата и постоянство в събиране и обобщаване на знанията за хората и средата.

За самите учители това беше предизвикателство, тъй като предметът беше непознат и изискваше специално внимание в боравенето с материята, но удовлетворението от успеха оправда усилията на всички.

ИНФО ДНИ: СЕКСУАЛНОСТ ПРИ ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

Кратко описание

Поредица от информационни дни, организирани от Сдружение Родители-настойници и приятели на хора с увреждания "С отворени обятия"

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Чрез тези серии от информационни дни участниците имаха възможност да учат по теми като:

- концепцията за сексуално образование
- кой се занимава с този тип образование
- какво първо трябва да се научи
- психо-сексуално развитие на хора с умствени увреждания
- основи на сексуалното образование

Източници

<https://anixtiagkalia.gr/imerida-sex-and-disability/>

Допълнителна информация

За хората със специални потребности преобладават две различни гледни точки по отношение на сексуалното им развитие. Едната гледна точка ги сочи като индивиди с неконтролируемо сексуално желание до такава степен, че да се смятат за опасни за обществото като цяло, както и за самите себе си. В резултат на това те биват изключвани от обществото по различни начини.

Втората гледна точка счита хората с интелектуални затруднения или някаква друга форма на увреждане за асексуални. С други думи, хора, които няма да проявяват сексуално поведение, тъй като са „невинни“ като деца. И двете възприятия правят мисълта за сексуално образование излишна. Но какво всъщност се случва със сексуалността на хората с увреждания?

Истината е, че по време на човешкото развитие биологичното съзряване настъпва при всички индивиди. Тъй като биологично съзряването е едно и също, сексуалните нужди на хората със специални нужди са част от тяхното развитие като на всички останали хора. Децата с интелектуални затруднения, например, гледат към юношеството, за да създават взаимоотношения, да говорят за секс и понякога искат да създадат собствено семейство. Проблемът е в това как тази инстинктивна потребност се проявява и удовлетворява. Хората с тежки интелектуални затруднения не показват явна сексуалност и когато го правят, основното средство за изразяване е мастурбацията. От друга страна, хората с тежка интелектуална изостаналост също могат да намерят някакъв обект, на който придават емоционално съдържание, за да бъдат сексуално задоволени. Хората с умерени интелектуални затруднения преживяват по-пълно сексуалното си развитие и не се фокусират само върху половите органи за стимулация. Всъщност те са склонни да търсят друг човек, с когото да бъдат сексуално удовлетворени. Хората с лека умствена изостаналост се доближават доста до сексуалното поведение на другите хора.

Следователно под термина „хора със специални потребности“ имаме предвид много хора с различни характеристики и трудности. Поради това е трудно да се обобщи и да се посочи с увереност начин на обучение, тъй като всеки случай е различен и зависи много от естеството на затруднението. Има обаче някои основни моменти относно родителството, които се отнасят до проблеми, с които най-често се сблъскват родителите на хора със специални нужди – мастурбация, сексуална агресия и сексуално насилие.

INCLUDED: ПРИОБЩАВАЩО СЕКСУАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСКИ МЕТОДИ

Кратко описание

INCLUDED обединява 7 европейски държави, за разработване на иновативна програма за сексуално образование, насочена към учениците, с участието на техните учители и семейства.

INCLUDED е финансиран от ЕС проект, който има за цел да създаде и приложи приобщаваща учебна програма за сексуално образование за гимназисти и модел за цялостно училищно сексуално образование, като и двете се основават на подходящи за учениците театрални техники.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Проект INCLUDED трябва да разработи:

- Програма за обучение на ученици, насочена към подпомагане на ученици в тийнейджърска възраст, включително тези с интелектуални затруднения, за ефективно постигане на основните учебни резултати за провеждане на сексуалното образование (според стандартите на СЗО).
- Електронен курс, който ще подпомогне учителите и училищния персонал да прилагат чрез творчески методи съвременните практики в сексуалното образование за ученици.
- Методическо ръководство за училищата за разработване на приобщаващи семинари за сексуално образование за семействата и за училищната общност. Целта на училищата е да привлекат към активното сътрудничество родителите и настойниците в програмата за сексуално обучение за ученици в съответствие с препоръките и политиката на СЗО.
- Политически насоки и подробна пътна карта, базирана на опита на всяка партньорска страна за това как да се приложи холистичен подход в рамките на училищното образование за ефективно сексуално образование, подкрепено от училищните власти и от определящите политиките.

Източници

<https://www.kmop.gr/el/projects-vf/included/>
<https://includedproject.eu/educational-resources/>

Допълнителна информация

Очакваните резултати от проекта INCLUDE са: оформяне, пилотиране и оценка на приобщаваща учебна програма за сексуално образование за ученици от средните училища, допълнена от методологии за обучение и активно ангажиране в процеса на сексуално образование на цялата училищна общност (включително родители), като се използват творчески и драматични методи.

РАЗКАЗВАНЕ НА ИСТОРИИ ИЛИ РОЛЕВИ ИГРИ

Кратко описание

Ролевата игра, подкрепена с текст, им дава възможност да изпробват нови междуличностни умения, които могат да се използват в различни ситуации. Чрез разказването на истории младите хора с интелектуални затруднения могат да се ориентират в теми като лични граници и съгласие. Това може също така да предизвика тяхната емпатия и да им помогне да свържат ситуациите и да разберат какво поведение е подходящо в съответния случай.

Serious Game е игра, предназначена да информира и повишава осведомеността сред хората с увреждания относно емоционалния, междуличностния и сексуалния живот. Това е онлайн игра, достъпна от всяко цифрово устройство (компютър, таблет или телефон). Адаптирана в лесен за четене и разбиране (FALC) с интегрирана аудио система и е достъпна за хора с интелектуални затруднения. В основата на играта е една среща. Играчът открива историята на 2 души, които работят в ESAT и проследява тяхното приключение през 15 сцени. Всяка сцена се занимава с различна тема (например среща с някого, чувства на любов, брачен живот, емоции и спорове, сексуално здраве, насилие, бременност, родителство). Във всяка сцена играчът може да избере да продължи напред по теми, които са от особен интерес за него. Героите, диалозите, информацията, игрите и гласовете са създадени от и за хора с увреждания.

Разработено е и методическо ръководство в помощ на професионалистите и на семействата, които се грижат за хора с увреждания.

Източник: Франция, UNAPEI

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

- Игровият начин за учене повишава осведомеността относно емоционалния, междуличностния и сексуалния живот.
- Методологията, базирана на ролеви игри, прави разбирането на темите по-лесно.
- Достъпен онлайн от всяко цифрово устройство (компютър, таблет или телефон).
- Адаптиран в лесен за четене и разбиране вариант (FALC) с интегрирана аудио система.
- Съдържа методически насоки в помощ на професионалистите и семействата, които се грижат за хора с увреждания.

Връзки към добрата практика/доказателства

- https://adapeipapillonsblancs.alsace/index.php/2022/06/20/le-serious-game-est-pret-connectez-vous/?fbclid=IwAR3CUvjcbgIXQr-WwEWAejZ1FCyPnCqjkBolj7K_zw5mEeMS0a5oAKCdrEs
- <https://adapeipapillonsblancs.alsace/wp-content/uploads/2022/06/Livret-A5.pdf>
- <https://prod05.almedia.fr/adapei/>

ПОДКРЕПА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ВРЪЗКА С ВРЪСТНИЦИ

Кратко описание

Тази методология цели улесняване на връзката с връстници и включване в общността чрез събиране на младежите, като им се осигурява точна и утвърждаваща информация за сексуалното здраве и им се помага да водят открити и честни разговори за взаимоотношенията и сексуалното здраве. Насърчаването на интерактивни дискусии се прави чрез ангажиране в дебата и обmena на информация с помощта на опростен език и отворени въпроси. Трябва да бъде насърчавано споделянето на мисли и чувства чрез осигуряване на безопасно място за обсъждане.

Обучения (в 6 сесии) насочени към хора с интелектуални затруднения над 18 години.

Съдържание:

- Как живея живота си като жена или като мъж...
- Как се държа като жена/мъж в емоционалния си живот...
- Как живея в тялото си...
- Как се чувствам в сърцето си...

Източник: Белгия, Inclusion asbl 'Parlons d'Amour'

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Цели:

- Да се научат как да се чувстват спокойни с тялото си, с желанията си, с разочарованията и с трудностите си.
- Да се чувстват по-спокойни във връзка с темата на курса: емоционален живот и сексуалност.
- Да получат повече информация по темата.

Методология:

- В рамките на една сесия обучителят ще използва различни методи за фасилитиране: групови дискусии, информационни сесии и сесии за фасилитиране.

Връзки към добрата практика/доказателства

- <https://www.inclusion-asbl.be/formations-sensibilisation/formations-sensibilisation-2/formations-pour-les-personnes-avec-un-handicap-intellectuel/parlons-damour-description-detailee/>
- Easy to read doc: <https://www.inclusion-asbl.be/formations/parlons-damour/>

МУЛТИСЕНЗОРЕН МЕТОД НА ОБУЧЕНИЕ

Кратко описание

Този метод прави преподаването по-приобщаващо и затвърждава знанията и уменията на обучаемия. Включва различни видове сензорно учене, като визуално, слухово, кинестетично, тактилно или свързано с обонянието.

Например тактилни средства за обучение или други такива, които могат да бъдат докосвани: анатомични модели, кукли, контрацептивни и хигиенни продукти. Те правят абстрактните концепции за анатомия, предотвратяване на бременност и хигиена много по-конкретни.

Детайлни, умалени модели на цялостни, реалистични човешки тела – куклите Matassa, например, са кукли от плат, представляващи възрастни и деца.

Те са предназначени за професионална употреба като учебни помагала и инструменти за медиация в областта на емоционалния, междуличностния и сексуалния живот.

Средство за изразяване – използването на кукли Matassa създава дистанция, която насърчава дискусията. Те поемат въпроси и проблеми. Подобно на кукли от театъра, те играят роли и изобразяват ситуации, някои измислени, други преживени.

Те могат да се превърнат в средство за изразяване. В този смисъл те са особено подходящи за хора, които имат малко или никакви вербални умения (поради възраст, увреждане, травма, езикови бариери или други фактори).

Източник:

Създадено от: Julie Lachazette в шивашки цех Anamaya, в партньорство с Planning Familial (Белгия). Matassa са ръчно изработени във Франция.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

- Удобна за използване: сензорно обучение с тактилни кукли;
- Реалистични, осезаеми тела;
- По-лесно постигане на интимност, за да помогне на хората да говорят за това;
- Инструментариум, който може да се адаптира непрекъснато.

Връзки към добрата практика/доказателства

- <https://www.les-poupees-matassa.fr/>

ОТ ВСИЧКО ПО МАЛКО ЗА ДЕКОМПЛЕКСИРАНЕ НА СЕКСУАЛНИ ТЕМИ ЧРЕЗ ИГРИ

Кратко описание

Под формата на настолна игра, с броячи, зарове, пъзели и визуални помощни средства, играта предоставя редица инструменти, които да помогнат на хората да говорят по теми, свързани със сексуалността и чувствителността.

Играчите трябва да отговорят правилно на въпросите, зададени от водещия на играта, педагог или психолог, за да получат част от своя пъзел. Играта приключва, когато играч завърши пъзела, представляващ мъжки и женски герои. Обхванати са 7 теми: социални норми, права и задължения, интимност, емоционален живот, хигиена и здраве, правене на избори, емоции.

Съчетава логиката на настолната Игра на гъските, Trivial Pursuit и пъзел. Играта продължава около двадесет минути, с трима до петима играчи.

Насочена към възрастни с интелектуални затруднения, играта има за цел да осигури сексуално образование чрез усвояване на кодекси, права, задължения и забрани в тази област. Играта може да бъде адаптирана за тийнейджъри.

Източник:

Изготвен от образователен персонал и психолог в жилище за настаняване, управляван от Unapei в района на Oise.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Целта на тази игра е да направи ефективен и прагматичен достъп до сексуален и емоционален живот за хора с умствени увреждания.

- Подпомага ги да открият и поемат отговорност за собствената си сексуална и емоционална идентичност.
- Използва се като инструмент за оценка, по отношение на възприятието им за своята собствена сексуалност и усещане за техния емоционален живот.
- Предлага начин, по който да насърчи участниците да говорят за травма и да предприемат превантивни действия, насочени към тялото, социалните конвенции, забраните и съгласието.
- Предлага прагматично и адаптирано пространство, което стимулира и позволява на хората да изразят собствените си представи.

Връзки към добрата практика/доказателства

<https://esat-unapei60.com/nos-metiers-et-savoir-faire/keskesex-jeu-deducation-a-vie-affective-sexuelle/>

ДИЛЕМАТА

Кратко описание

Действието на играта ДИЛЕМАТА, се развива във Фрийтаун, Сиера Леоне и позволява изследване на различни места като училище, пазар, здравна клиника, църква и джамия. Представя дилеми и възможности за учене, свързани със сексуалните права, пубертета, бременността, контрацептивите. Потребителите участват в образователни викторини, интерактивни видеоклипове и мини-игри за овластяване и образование.

Може да се играе онлайн или да се изтегли чрез приложение. Предоставя се от Start UP Lululab.

Подходяща е за момичета и момчета на възраст 12–16 години.

Може да се играе индивидуално или в групи, което я прави ценен инструмент за диалог за обсъждане на сексуално и репродуктивно здраве и права по безопасен и ангажиращ начин, независимо дали в младежки клуб, класна стая или в подобни условия. Помага за нормализиране на дискусиите по теми табу чрез игри и разказване на истории.

Играта е създадена в партньорство със Save the Children Sierra Leone, Save the Children Denmark, BRAC Uganda и младежи от Сиера Леоне и Уганда.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Използва интерактивен, чувствителен към културните различия подход за обучение и ангажиране на потребителите в темите за сексуалното образование, с особен акцент върху младите хора. Не само предава знания, но също така насърчава открити дискусии и подпомага разбирането на темата по безопасен и приятен начин. И по-специално ангажира потребителите чрез интерактивни елементи, като превръщайки ученето в приятно и активно изживяване, като същевременно обхваща широк спектър от теми. Този цялостен подход гарантира и по-задълбочено разбиране на темата.

Приложението предоставя безопасно и ангажиращо пространство за сексуално образование, свързано с обсъждане на често определяни като теми табу, като превръща тези теми в предизвикателства, както и в разказване на истории; помага за дестигматизирането и нормализиране на тези разговори. Особено полезно е за младата публика, когато се играе в групи, и така служи като инструмент за диалог, позволяващ на потребителите да обсъждат с връстниците си, насърчавайки открити разговори и взаимно разбиране.

И накрая, играта ДИЛЕМА открива възможности на потребителите, като им предоставя основни знания и информация относно сексуалното образование, съгласието, пубертета и хигиената, което е от решаващо значение за целите на проекта GIAff4ID.

Фото връзки към добрата практика/доказателства

Източници

<https://lululab.org/educationalgames/sexualeducation>

Допълнителна информация

Играта е особено полезна за млади хора – юноши, които са в процес на развитие на разбирането си за сексуално образование. Играта има за цел да им предостави информация, подходяща за възрастта им, и да им даде възможност да вземат информирани решения за своето сексуално здраве.

Въпреки това, учители, младежки работници и фасилитатори могат да използват играта като образователен инструмент за ангажиране и обучение на млади учащи се в класна стая или групова среда.

ОБРАЗОВАТЕЛНА ИГРА “ИЗПОЛЗВАЙ ТОВА”

Кратко описание

“Използвай това” е образователна мобилна игра, предназначена за Android и iOS, насочена към тийнейджъри и хора, като ги запознава с инфекции, предавани по полов път. Играта е разработена като част от едногодишен проект по дизайн и технологии.

Концепцията на "Използвай това" включва играчи, които поемат ролята на ангели пазители, отговорни за осигуряването на здравето и благополучието на сексуално активните хора. Те трябва да ги защитят от чудовище, което разпространява болести и застрашава живота им. За да направят това, играчите използват инструменти като презервативи, ваксинации, прегледи, лечение, за да поддържат своите хора здрави и в крайна сметка да победят чудовището. Играта предизвиква играчите с нарастваща сложност, тъй като те управляват нарастващ брой заплахи и инфекции през различните нивата.

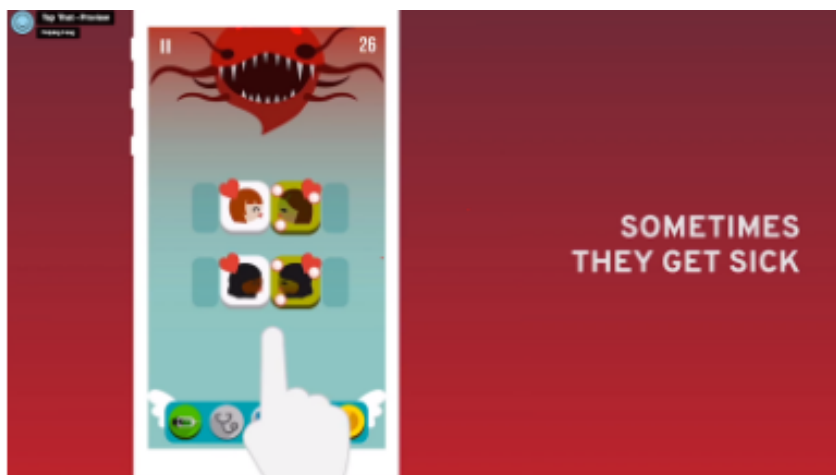
Целева група: деца и младежи на възраст 12–17 години.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Ефективно съчетава образование с развлечение, насочена е към определена възрастова група с важна информация и е спечелила медийно признание. Интерактивните сценарии и сценариите от реалния живот, както и наличието на подробна документация, допринасят за нейната стойност в областта на образованието за сексуално здраве. Освен това проектът има потенциал за повишаване на осведомеността и въздействие върху по-широка аудитория.

Играта демонстрира използването на иновативни образователни инструменти, като мобилни игри, за ангажиране и обучение на тийнейджъри по важни теми като сексуалното здраве. Подчертава потенциала на геймификацията за предоставяне на образователно съдържание по увлекателен и интерактивен начин. В тази игра човек може да види новаторски подход в областта на образованието за сексуално здраве. Тя демонстрира, че традиционните подходи могат да бъдат допълнени или подобрени от креативни и технологично ориентирани решения, особено когато са насочени към по-млада аудитория.

Връзки към добрата практика/доказателства

- <https://pfeng.cc/work/tap-that>
- https://pfeng.cc/work/tap-that/tapthat_peiyingfeng.pdf

Източници

Paul, Annie Murphy. “What’s the Secret Sauce to a Great Educational Game?”. kqed.com. April 26th, 2012. Web.
<http://ww2.kqed.org/mindshift/2012/04/26/whats-the-secret-sauce-to-a-great-educational-game/>

Future of Sex Education Initiative. “National Sexuality Education Standards: Core Content and Skills, K-12”. A special publication of the Journal of School Health. 2012. Retrieved from <http://www.futureofsexed.org/documents/josh-fose-standards-web.pdf>

МОЯТ СЕКС ДОКТОР

Кратко описание

Моят секс доктор е мобилно приложение, достъпно за iOS и Android, предназначено да осигури сексуално възпитание за съответното поведение на юноши на 17 и повече години. Обхваща теми, свързани със сексуалното здраве, включително даване и получаване на съгласие, полово предавани болести и здравословни междуличностни комуникативни умения. Приложението предлага функция за речник за разбиране на термините за сексуално здраве, може да бъде защитено с персонализирана парола и насърчава открития диалог относно сексуалното здраве.

Предлага се в три версии: My Sex Doctor Lite, My Sex Doctor и My Sex Doctor Plus, с различни нива на изскачащи рекламни прозорци. Тя има за цел да преодолее пропастта между юноши, обучаващи и родители по теми за сексуалното здраве. Предлага информация по разнообразни теми, включително за биологичните промени по време на пубертета, умения за междуличностни взаимоотношения, ЛГБТ+ класификации и образование за полово предавани болести.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Моят секс доктор се счита за добра практика, защото предоставя ефективно образование за сексуално здраве, насърчава поверителността и дискретността, преодолява празнината в дискусиите за сексуалността, дава възможности на подрастващите и предоставя ресурси за обучители и родители. Насърчава вземането на информирани решения и отговорни практики, свързани със сексуалното здраве. Приложението показва необходимостта от поверителност и дискретност при обсъждане на сексуалното здраве, особено сред подрастващите. Предлага безопасно и дискретно пространство за учене и търсене на информация.

Съдържанието на играта предлага на подрастващите знания за сексуалното здраве. Информираното вземане на решения е ключов аспект от насърчаването на безопасни сексуални практики и постигане на цялостното благосъстояние. Друго изключително достойнство на приложението е, че действа като мост за подобряване на комуникацията между юноши, обучители и родители по отношение на сексуалното здраве. По този начин се улесняват по-откритите и честни дискусии по тази чувствителна тема.

Връзки към добрата практика/доказателства

<https://ubwp.buffalo.edu/happe/2020/09/09/my-sex-doctor/>

Допълнителна информация

Основните бенефициенти са юноши на 17 и повече години. Приложението им предоставя важна информация и ресурси за сексуалното здраве, като им помага да вземат информирани решения и да се ориентират в чувствителни теми. Практикуващите здравни специалисти, консултанти и преподаватели могат да го използват. По принцип то се отнася до компетенции, свързани с грамотност за сексуално здраве, неприкосновеност на личния живот, овластяване чрез знания, комуникационни умения, професионални насоки и технологична грамотност, като допринася за по-информиран и отворен подход към образованието и дискусиите за сексуално здраве.

OTSIMO

Кратко описание

Otsimo е образователна технологична платформа и мобилно приложение, предназначени да предоставят персонализирани и достъпни учебни материали за деца със специални потребности. Предлага широка гама от образователни игри и дейности за подпомагане на развитието на когнитивни, комуникационни и двигателни умения по забавен и увлекателен начин. Платформата адаптира съдържанието си към специфичните нужди и способности на всяко дете, което я прави ценен ресурс за родители, преподаватели и терапевти, работещи с деца с аутизъм, ХАДВ и други предизвикателства в развитието. Otsimo има за цел да направи ученето по-приобщаващо и приятно за всички деца, независимо от техните уникални способности за учене.

На уебсайта има няколко приложения и игри, например: приложение за допълваща и алтернативна комуникация, предназначено за деца с комуникативни затруднения, включително такива с говорни затруднения, аутизъм или други нарушения в развитието. Това приложение помага на децата да развият своите комуникативни умения чрез използване на алтернативна и допълваща комуникация. Предоставя система за визуална комуникация, която позволява на потребителите да изразят своите нужди и желания чрез изображения и символи.

Otsimo Special Education, е предназначена да компенсира образователните нужди на деца с аутизъм и ХАДВ. Предлага набор от интерактивни и образователни игри, които се фокусират върху различни области като когнитивни умения, развитие на речта и езика и двигателни умения. Тези игри са персонализирани, за да отговарят на уникалните учебни потребности на всяко дете.

Логопедична терапия Otsimo: предназначена за деца, които се нуждаят от говорна и езикова терапия, включително тези със забавяне на говора и комуникативни нарушения.

Какво я прави добра практика/Какво научаваме от нея

Otsimo е приобщаващ инструмент, с грижа за нуждите на деца с различни специални потребности, включително аутизъм и ХАДВ. Стреми се да осигури равнопоставено обучение за всички, независимо от индивидуалните учебни предизвикателства. Платформата използва интерактивни игри и дейности, за да направи ученето приятно и увлекателно. Това може да бъде особено ефективно за деца, които имат проблеми с традиционните образователни методи.

По отношение на проект Giaff4ID тази платформа може да бъде полезна при идентифициране на използваните изображения и типовете игри, които са насочени към младежи с интелектуални затруднения. Също така, екипът може да се съсредоточи върху холистичния подход, възприет от Otsimo, предлагайки разнообразна гама от образователни и развиващи игри, подчертавайки колко е важно насърчаването на чувствителността и информираността при деца със специални нужди.

Връзки към добрата практика/доказателства

Източници

- <https://otsimo.com/en/about-us/>
- <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.hitapps.associations&hl=it&gl=US>

Допълнителна информация

Основните ползватели на Otsimo са деца със специални потребности – аутизъм, ХАДВ и нарушения в развитието. Освен това родителите и полагащите грижи за тези деца могат да се възползват от ресурсите на платформата. Otsimo им дава възможност да подкрепят активно образователното и развиващо пътуване на децата си. Освен това, педагози и терапевти, работещи с деца със специални потребности, могат да използват Otsimo като ценен инструмент за подобряване на своите сесии за обучение и терапия.

Otsimo се фокусира върху развитието на умения в различни области, включително когнитивни, двигателни, речеви и езикови, насочени към компетентността за целенасочено развитие на умения.

GIAff4ID

ПОСЛЕДВАЙТЕ НИ!

